

ТТК БАНКА АД Скопје Бр. 2

Бр. 02-1649/2

27-02-2024

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
за работењето на Банката
во 2023 година

февруари, 2024 г.

СОДРЖИНА

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА	3
2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО	6
3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ	8
4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР	10
5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ	13
5.1. Корпоративно управување на Банката	13
5.2. Финансиски перформанси на Банката	33
6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ	38
6.1. Управување со ризици	38
6.2. Корпоративно банкарство – Корпоративни клиенти и МСП	41
6.3. Деловна мрежа	44
6.4. Картично работење	45
6.5. Платен промет во земјата и странство	45
6.6. Електронско банкарство	46
6.7. Средства и ликвидност	47
6.8. Маркетинг и развој на производи	49
6.9. Информатичка технологија и позадински работи	51
6.10. Човечки ресурси	52
6.11. Внатрешна ревизија	53
6.12. Сигурност на информативниот систем	54
6.13. Заштита на личните податоци	55
6.14. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање тероризам	56
6.15. Животна средина, општествени прашања и управување	57
ПРИЛОГ 1 - ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ	62
ПРИЛОГ 2 – ИЗЈАВА ЗА ПРИМЕНА НА КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	63
ПРИЛОГ 3 – ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	64
ПРИЛОГ 4 – МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ	65
ПРИЛОГ 5 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ	66

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА

ТТК Банка АД Скопје, како универзална комерцијална банка, е формирана со спојувањето на Тетекс – Кредитна банка АД Скопје и Тетовска банка АД Тетово, на 1 јули 2006 година со доминантна сопственост на Тетекс АД Тетово.

ТТК Банка АД Скопје е универзална банка којашто успешно ги реализира сите банкарски активности, и тоа: работа со платежни сметки, платен промет во земјата, платен промет со странство, кредитно и документарно работење со физички и со правни лица, денарско и девизно штедење, издавање дебитни и кредитни картички од брендovите Visa и Mastercard, тргување со хартии од вредност, менувачки работи, брз трансфер на пари MoneyGram, онлајн услуги преку интернет-банкарство (ТТК Е-банк) и сопствена мобилна апликација (ТТК М-банк), електронски услуги и сервиси, како и други банкарски активности.

Банката континуирано ја унапредува понудата на производи и услуги во согласност со потребите на клиентите и следејќи ги современите трендови на банкарскиот пазар. Понудата на кредитни производи се заснова на атрактивни, конкурентни и поволни услови.

Банката денес, по највисоки стандарди, ги нуди приближно сите услуги на дигиталното банкарство на ист начин на кој овие услуги се достапни и во најразвиените земји. Дигитализацијата е процес што го користи со цел унапредување на деловните процеси и зголемување на ефикасноста во работењето. Преку дигиталните канали, Банката континуирано излегува пресрет на финансиските потреби на корисниците, нудејќи безбедни и квалитетни банкарски услуги.

Во услови на зголемена свесност за корисноста од осигурителните производи, Банката понуди дополнителна вредност за своите корисници преку збогатување на понудата на кредитни производи со полиси за животна осигурување и поповолни кредитни услови. Во 2020 година, ТТК Банка АД Скопје се лиценцираше за извршување нова финансиска активност-посредување во осигурување.

Во 2021 година Банката воведо нов картичен бренд Mastercard со бесконтактна технологија што допринесе за создавање конкурентна понуда на картични производи. На овој начин се постигнаа подобри резултати на аквизиција во овој сегмент и долгорочна одржливост на портфолиото.

Понудата на двата картични брeнда, Visa и Mastercard, овозможија бројни повожности за корисниците во текот на изминатиот период, поголем избор за брз, едноставен, безбеден начин на плаќање со повожностите како: „3DS2 Secure“ безбедност за плаќање преку интернет, управување со дневните лимити за плаќање преку мобилното и електронското банкарство, бесплатна нотификација за реализирани трансакции со картичките преку мобилната апликација и други. Корисниците на овие картички имаа можност да учествуваат во повеќе наградни програми и промотивни повожности во организација на Visa и Mastercard.

Во 2021 година Банката се стекна со сертификатот „Фер финансиски услуги за потрошувачите“ што го доделува Организацијата на потрошувачите на Македонија. Сертификатот „Фер финансиски услуги за потрошувачите“ се доделува заради исполнетоста на критериумите во шест одделни области коишто се битни за потрошувачите, а се однесуваат на: обезбедување точни, недвосмислени, разбирливи и навремени информации, примена на чесни пазарни практики, овозможена комуникација и пристап кон Банката за различни категории лица, воспоставен систем за одговорно управување со поплаки од потрошувачите, како и едукација на

потрошувачите и развој на финансиската писменост. Доделувањето на сертификатот претставува потврда дека ТТК Банка АД Скопје е ориентирана кон почитување на правата на потрошувачите и дека свесно се грижи за задоволството на потрошувачите во сите области на дејствување.

Во 2022 година, следејќи ги најновите трендови, Банката активираше нов, модерен и целосно редирајниран изглед на својата веб-страница приспособен да одговори на барањата и потребите на своите клиенти. Новиот прегледен распоред на содржини, подобрените функционалности, иновативните алатки на редирајнираната веб-страница ја унапредуваат атрактивноста и придонесуваат за поголема прегледност и достапност на понудата на производи и услуги и на корпоративните информации до актуелните и до потенцијалните идни клиенти и соработници.

Бројни години ТТК Банка АД Скопје е активен и препознатлив чинител на Македонската берза на хартии од вредност. Во 2022 година ТТК Банка АД Скопје е добитник на наградата „Акција со најголем промет во 2022 година - Друштва под 50 милиони евра пазарна капитализација“ што ја доделува Македонската берза на хартии од вредност. Оваа награда е особено значајна заради покажаната доверба во акцијата на ТТК Банка АД Скопје и претставува потврда за препознаеното успешно работење, за професионалноста и за вредноста што ТТК Банка АД Скопје континуирано ја создава за своите акционери, корисници, партнери и за пазарот на капитал.

ТТК Банка АД Скопје како активен, стабилен и етаблиран учесник на македонскиот финансиски пазар, во текот на вториот квартал од 2023 година, успешно го реализираше процесот на зголемување на основната главнина преку скрип емисија на нови акции по пат на приватна понуда и го зголеми својот почетен капитал (основна главнина) со што дополнително се зајакна билансот на состојбата и капиталната моќ на Банката. Сето ова ја одразува посветеноста на ТТК Банка АД Скопје за обезбедување иновативни решенија за своите акционери, за создавање дополнителна вредност за нив и посветеност да им се обезбедат нови можности и придобивки од нивните инвестиции во Банката на долг рок.

Во изминатиот период, ТТК Банка АД Скопје успешно реализираше две емисии долгорочни должнички хартии од вредност – корпоративни обврзници, преку кои Банката обезбеди долгорочни и стабилни извори на средства, како и зајакнување на нејзината капитална сила и финансиски капацитет. Истовремено, се овозможи поттикнување на развојот на домашниот пазар на капитал и на секундарниот пазар на должнички хартии од вредност.

Денес, ТТК Банка АД Скопје е успешна банка со стабилен раст. Банката располага со широко распространета мрежа на филијали и експозитури низ цела територија на Република Северна Македонија. Банката нуди широка достапност и функционалност на деловната мрежа со цел да овозможи услуги на фреквентни локации во кое било време, во согласност со потребите на корисниците. Преку својата централа во Скопје и широката мрежа од 7 филијали, 23 експозитури и 1 шалтер на територијата на Република Северна Македонија, Банката ги извршува сите банкарски активности. Во изминатиот период, Банката интензивно работеше на процесот на проширување на мрежата на банкомати и во соработка со стратешкиот партнер SIA за само една година двојно ја зголеми мрежата на банкомати на над 80 атрактивни локации, со цел корисниците да можат побрзо, поедноставно и во секое време да подигнат или внесат готовина без дополнителни трошоци.

Од своите почетоци ТТК Банка АД Скопје успешно спроведува стратегија за корпоративна и општествена одговорност преку поддршка на пошироката заедница, промовирајќи ги вредностите во своето работење. Преку транспарентни и етички активности, Банката ги поддржува и ги промовира вредностите коишто го

претставуваат нејзиното работење: доверба, традиција, ентузијазам, искуство и знаење, тимски дух и професионализам. Искуството, посветеноста и отворената соработка со институциите и лицата од општеството придонесоа за развој на компанија којашто е општествено и корпоративно одговорна, давајќи поддршка на лица и институции за развој на нормално и здраво опкружување во кое секој поединец има еднакви права и можности. Активната поддршка што ТТК Банка АД Скопје ја дава на општеството е видлива преку различните активности во форма на спонзорство или донација од Банката за културата, спортот, образованието и здравството, за што Банката има добиено многу награди за корпоративна и општествена одговорност.

ТТК Банка АД Скопје започна да ја зајакнува посветеноста на начелата на ESG преку интегрирање на концептот на одржливост во деловните процеси и производи, обезбедувајќи придонес во решавањето на тековните еколошки и социјални предизвици преку постигнување позитивно влијание врз животната средина и целокупната социјална средина.

Корпоративната општествена одговорност е фундаментална вредност на ТТК Банка АД Скопје, којашто интегрира социјална, хумана и етичка димензија. Посветеноста на ТТК Банка АД Скопје кон достоино спроведување на стратегијата за општествена одговорност придонесе Банката да оствари позитивни и успешни резултати во подигнување на свесноста за Банката, за градење углед на Банката како корпоративна општествено одговорна компанија, како и кон остварување многубројни позитивни придобивки за заедницата.

ТТК Банка АД Скопје дејствува активно и останува посветена на ширење на свеста за значењето на финансиската писменост на децата и младите, збогатување на знаењата за финансиските производи и услуги и создавање здрави финансиски навики.

➤ **Изјава за мисија на Банката**

Изјавата за мисијата ги содржи долгорочните цели и деловната филозофија на Банката.

Изјавата за мисијата е однапред определен патоказ за развој на стратегиите за управување на деловното работење на Банката.

Изјавата за мисијата на ТТК Банка АД Скопје е:

Ние сме универзална банка - партнер за малите и средни претпријатија во Република Северна Македонија, којашто креира вредности за своите акционери, клиенти и вработени, со помош на претприемничкиот и профитабилниот начин на размислување, оперативната ефикасност и градењето долгорочно партнерство.

Нашите вредности се:

Довербата – биди искрен, внимателен, доследен и транспарентен бидејќи довербата е основата на нашата работа;

Одговорноста – преземи иницијатива, донеси одлуки и застани зад нивната реализација; и

Тимската работа – креирај ефикасна и работна атмосфера, соработувај на сите нивоа со цел остварување подобри резултати.

2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО

<i>во илјади денари</i>	31.12.2022	31.12.2023	промена за периодот
Показатели на билансот на состојба			
Вкупна актива	8.736.934	10.096.883	15,6%
Нето-кредити на комитенти	4.807.392	4.671.955	-2,8%
Бруто-кредити на домаќинства	3.443.914	3.487.952	1,3%
Депозити од комитенти	7.147.070	8.494.278	18,8%
Депозити од домаќинства	5.165.186	6.116.705	18,4%
Парични средства и парични еквиваленти	2.078.910	3.320.816	59,7%
Нефункционални кредити	107.079	109.281	2,1%
Преземени средства / Вкупна актива	0,4%	0,1%	-0,3 пп
Вкупни депозити / вкупна актива	81,8%	84,1%	2,3 пп
Квалитет на кредитно портфолио			
Вкупна кредитна изложеност (билансна и вонбилансна)	8.349.882	9.629.968	15,3%
Вкупна исправка на вредност и посебна резерва	167.304	131.616	-21,3%
Просечно ниво на резервираност	2,0%	1,4%	-0,6 пп
Учество на нефункционални кредити во бруто кредити	2,2%	2,3%	0,1 пп
Показатели за ликвидноста			
Ликвидна актива/Вкупна актива	28,0%	31,0%	3,0 пп
Ликвидна актива / краткорочни обврски	46,2%	51,1%	4,9 пп
Стапка на покриеност со ликвидност	548,5%	1132,0%	583,5 пп
Показатели за профитабилноста и ефикасноста			
Финансиски резултат по оданочување	60.855	105.203	72,9%
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	0,7%	1,1%	0,4 пп
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	5,9%	9,9%	4,0 пп
Оперативни трошоци / Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	71,7%	69,3%	-2,4 пп
Нето оперативен приход пред исправка на вредност на нефинансиски и финансиски средства	147.785	171.244	15,9%
Исправка на вредност за финансиски и нефинансиски средства / Нето-каматен приход	32,2%	17,5%	-14,7 пп
Нето-каматен приход / Вкупни оперативни приходи	47,7%	55,1%	7,4 пп
Просечни месечни оперативни приходи	43.529	46.507	6,8%
Нето-каматна маргина	3,6%	4,3%	0,7 пп
Капитализираност			
Сопствени средства	1.128.126	1.106.957	-1,9%
Стапка на адекватност на капиталот	18,9%	19,1%	0,2 пп
Редовен основен капитал / Актива пондерирана по ризици	17,3%	18,2%	0,9 пп
Пазарно учество			
Вкупна актива	1,3%	1,4%	0,1 пп
Депозити од нефинансиски субјекти	1,4%	1,4%	0,0 пп
Капитал	1,3%	1,3%	0,0 пп
Останато податоци			
Број на експозитури и шалтери	29	31	2
Број на банкомати	81	83	2
Број на вработени	240	254	14
Книговодствена вредност по акција	1,228	1,261	2,6%
Заработка по акција	67	109	62,7%

Во деловната 2023 година, ТТК Банка АД Скопје ги приспособи своите стратешки и финансиски цели кон макроекономското опкружување. Тоа доведе до зголемување на профитабилноста, надминувајќи ги очекувањата за раст и обезбедувајќи конзистентна вредност за нашите клиенти, вработени и акционери.

Во ваков специфичен амбиент со многу предизвици, преку приспособлива стратегија на работење и преку посебна интерна посветеност, ТТК Банка АД Скопје реализираше позитивен финансиски резултат, темелен на здрава основа и во согласност со амбиентот. Заклучно со 31.12.2023 година, финансискиот резултат изнесува 105,2 милиони денари, што претставува повисок резултат за 72,9 % во однос на истиот период минатата година. Преку нејзиното редовно оперативно работење, Банката успеа да генерира позитивен нето-оперативен приход пред исправките на вредност во износ од 171,2 милиони денари, при остварен годишен раст на оперативните приходи и оперативните расходи од 6,8 % и 3,3 % соодветно. Во истиот период, исправката на вредност на финансиски и нефинансиски средства на нето-основа изнесува 53,8 милиони денари.

Изворите на средства и вкупната актива на Банката бележат пораст од 15,6 % при што е задржан и високиот квалитет на кредитното портфолио.

Во текот на целата година, поголема кредитна поддршка се реализираше кон секторот население, што е потврда и преку годишниот пораст од 1,3 % на кредитите од овој сектор.

Показател за довербата којашто ја имаат клиентите во Банката е одржувањето и зголемувањето на депозитната база во секторот население. Во текот на 2023 година таа се зголеми за 18,4 % и достигна ниво од 6.117 милиони денари.

Одговорниот пристап на Банката во кредитирање се потврдува со ниското ниво на нефункционални кредити од 2,3 %.

Ликвидноста на Банката се задржа на стабилно ниво, обезбедувајќи задоволителен капацитет за навремено и редовно намирување на обврските.

Адекватноста на капиталот како најзначаен релативен показател на сигурност на работењето и капацитет за апсорпција на ризици на крајот на 2023 година изнесува 19,13 %.

3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ¹

Глобално опкружување. Најновите видувања за идниот глобален економски раст се дека и понатаму се очекува постепено забавување на растот во 2024 година и умерено забрзување во 2025 година. Ризиците и натаму се претежно надолни и се поврзани, пред сè, со ефектите на досегашното затегнување на монетарната политика во светски рамки и евентуалното задржување на високите каматни стапки подолг период. Останатите ризици се однесуваат на зголемените геополитички тензии (главно поврзани со воениот конфликт меѓу Израел и Газа), натамошните трговски ограничувања, како и на евентуално послабиот раст на Кина и ефектите од климатските промени.

Според декемвриските проекции се очекува дека во 2023 година стапката на инфлација ќе достигне 5,4 % и потоа ќе забави и ќе изнесува 2,7 % во 2024 година, соодветно, што е надолна ревизија раст, тие се ревидирани надолу за 2023 и 2024 година, со очекувања за раст од 0,6 % и 0,8 %, соодветно. Падот на бруто-инвестициите е главниот двигател на забавувањето на економскиот раст во третото тримесечје. Инфлацијата во еврозоната бележи дополнително забавување во четвртото тримесечје, со што се сведе на 2,7 % просечно за овој период во услови на засилен пад на цените на енергенсите и основната инфлација како одраз на ефектите од затегнувањето на монетарната политика. Движењата на пазарот на труд во еврозоната и натаму се поволни, имајќи предвид дека стапката на невработеност во октомври останува на историски најниско ниво од 6,4 %. Од аспект на девизниот курс на еврото/американскиот долар, во четвртото тримесечје од 2023 година, вредноста на американскиот долар во однос на еврото забележа зголемување од 1,2 % во однос на третото тримесечје, главно заради зајакнување на американската економија и повисоките каматни стапки во САД.

Макроекономско опкружување. Најновите показатели од домашната економија упатуваат на макроекономска слика којашто главно е во согласност со октомвриските проекции. Во третиот квартал од 2023 година реалниот раст на БДП изнесува 1,2 % на годишна основа, при минимален раст на квартална основа. Анализирани по компоненти, растот произлегува од нето-извозот, надополнет со натамошниот солиден раст и од личната потрошувачка. Засега, податоците за октомври покажуваат солидни позитивни движења кај индустриското производство, како и забавување на реалниот пад кај прометот во вкупната трговија. Во четвртиот квартал од 2023 година стапката на инфлација и натаму забавува со што се сведе на 3,4 % на годишна основа како резултат на забавниот раст кај цените на храната и енергијата. Годишниот раст на цените на храната бележи посилно забавување во четвртиот квартал, со што се сведе на едноцифрено ниво и во просек изнесува 0,8 % (10,2 % во претходниот квартал). Забавувањето на растот на цените на енергијата продолжи и во четвртиот квартал од 2023 година, со што годишниот раст на цените изнесува 2,3 % (3,6 % во претходниот квартал). За целата 2023 година, просечната годишна стапка на инфлација е во согласност со очекувањата и изнесува 9,4 %. Во услови на речиси целосно исцрпување на притисокот од прехранбената и енергетската компонента, годишната стапка на инфлација главно произлегува од основната компонента којашто исто така забавува. Распонот во однос на инфлацијата во еврозоната и натаму се намалува и значително се стесни во октомври, при поизразено забавување кај домашната инфлација во однос на еврозоната. Неизвесноста од времетраењето и крајниот ефект од привремените мерки врз домашните цени на храната, како и од идната динамика на цените на примарните производи на берзите сè уште постои и е висока.

¹ Најнови макроекономски показатели – НБРСМ, декември 2023 година.

Банкарски сектор². Во текот на 2023 година банкарскиот систем оствари кредитен раст од 5,1 % кој се должи на зголеменото кредитирање на двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“. Годишното зголемување кај корпоративниот сектор во целост се должи на зголемено кредитирање во денари. Кај кредитите на домаќинствата годишниот раст во поголем дел е од растот на кредитите во странска валута, при позитивен придонес и на кредитите и во домашна валута.

Движењата кај изворите на средства ја потврдува довербата на јавноста во стабилноста на банкарскиот систем, со оглед на остварениот раст на депозитите. На годишна основа, вкупните депозити во 2023 година се повисоки за 8,7 %, што се должи во поголем дел од растот на депозитите од секторот домаќинства, при раст и на депозитите од секторот стопанство. Од валутен аспект, нагорната линија кај секторот домаќинства како резултат на поголем придонес на долгорочните депозити во странска валута и денари како и депозитните пари, додека кај корпоративниот сектор во поголем дел поради зголемените депозитни пари, при дополнителен придонес на краткорочните депозити во денари и странска валута и долгорочните депозити во денари.

² Монетарни движења во Република Северна Македонија: декември 2023 година, НБРСМ.

4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР³

Макроекономското опкружување во коешто работи банкарскиот систем е под силно влијание на глобалните фактори, коишто укажуваат на неизвесност со оглед на продолженото траење на војната во Украина и новите воени превирања на Блискиот Исток, проследено со намалени, но сè уште високи стапки на инфлација и затегнати финансиски и кредитни услови.

Неизвесното опкружување, заедно со постепено затегнување на финансиските услови наметнува потреба од понатамошно внимателно следење. Во такви околности, Народната банка на Република Северна Македонија продолжи со затегнување на монетарната политика, со цел стабилизација на инфлацијата и на инфлациските очекувања предизвикани од надворешните ценовни шокови. Во прилог на ваквата монетарна поставеност се и промените кај инструментот задолжителна резерва, насочени кон раст на штедењето во денари, како и со преземените макропрудентни мерки, со што дополнително се влијаеше на јакнење на отпорноста на банкарскиот систем.

Вкупна актива, кредити и депозити на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Опис	Банкарски сектор			Мали Банки			ТТК Банка АД Скопје		
	септ.2022	септ.2023	промена %	септ.2022	септ.2023	промена %	септ.2022	септ.2023	промена %
Вкупна актива	657.256	703.789	7,1%	42.024	45.026	7,1%	8.737	9.539	9,2%
Бруто-кредити на клиенти	411.696	432.312	5,0%	27.001	26.076	-3,4%	4.871	4.804	-1,4%
претпријатија	197.436	207.400	5,0%	8.651	7.576	-12,4%	1.482	1.313	-11,4%
домаќинства	208.192	222.027	6,6%	18.232	18.427	1,1%	3.388	3.491	3,0%
Депозити на клиенти	469.603	516.317	9,9%	29.636	32.391	9,3%	6.538	7.396	13,1%
претпријатија	134.735	155.949	15,7%	5.935	6.428	8,3%	1.228	1.435	16,9%
домаќинства	317.586	340.092	7,1%	21.984	23.951	8,9%	5.016	5.662	12,9%

Билансот на состојба на банкарскиот систем солидно се зголеми во првите девет месеци од 2023 година и ја забрза и годишната стапка на раст до ниво од 7,1 %. Ваквите движења најмногу се резултат на растот на депозитите од нефинансиските субјекти, којшто забрза, и на годишна основа изнесува 9,9 %. Од секторски аспект, растот на депозитите произлегува од зголемувањето на депозитите на претпријатијата и на домаќинствата. Од валутен аспект, деветмесечното зголемување во најголем дел се должи на депозитите во денари. Според рочната структура, побрз раст бележат долгорочните депозити и депозитите по видување.

Депозитната база на ТТК Банка АД Скопје до крајот на третиот квартал од 2023 година бележи зголемување од 13,1 % во однос на крајот на претходната година. Тоа се должи во поголем дел од секторите стопанство (зголемување од 16,9 %) и домаќинства (зголемување од 12,9 %).

Кредитната активност на банките на крајот од третото тримесечје од годината бележи пораст од 5,0 % во однос на крајот од претходната година. Тој се должи во поголем дел од порастот на кредитите на домаќинствата, при поумерен раст и на кредитите на претпријатијата. Во однос на условите за одобрување кредити, според резултатите од Анкетата за кредитната активност, во третиот квартал се забележува нето-заострување на кредитните услови и кај двата сектори. Истовремено, забележано е нето-намалување на кредитната побарувачка и кај двата сектори.

³ Народна банка на Република Северна Македонија - Показатели и податоци за банкарскиот систем за 30.9.2023 година.

Заклучно со крајот на третиот квартал од 2023 година, ТТК Банка АД Скопје забележува пад на кредитите од 1,4 %, кој се должи од намалувањето на салдото на кредитите од секторот претпријатија за 11,4 %, наспроти растот од 3,0 % кај секторот домаќинства.

Показатели за ликвидносен ризик на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор															
Показатели	Банкарски систем					Мали Банки					ТТК Банка				
	30.9.2022	31.12.2022	31.3.2023	30.6.2023	30.9.2023	30.9.2022	31.12.2022	31.3.2023	30.6.2023	30.9.2023	30.9.2022	31.12.2022	31.3.2023	30.6.2023	30.9.2023
Ликвидна актива / Вкупна актива	28,8%	30,0%	29,1%	29,9%	30,6%	30,2%	27,0%	27,4%	31,2%	34,5%	25,7%	28,0%	32,4%	32,4%	33,2%
Ликвидна актива / Краткорочни обврски	45,7%	47,7%	47,3%	48,7%	50,5%	48,5%	50,5%	51,7%	58,5%	64,0%	42,1%	46,2%	54,3%	55,6%	57,6%
Ликвидна актива / Депозити на домаќинства	58,1%	61,1%	57,9%	60,1%	61,9%	62,0%	51,2%	50,4%	58,2%	64,7%	44,7%	47,4%	55,1%	54,5%	55,8%
Стапка на покриеност со ликвидност	258,9%	273,8%	269,5%	275,3%	268,4%	421,7%	303,9%	314,7%	290,6%	283,2%	737,1%	548,5%	643,9%	758,8%	717,5%

Во текот на 2023 година ликвидните средства на банкарскиот систем, поткрепени од силниот депозитен раст, се зголемија и со тоа показателите преку кои се следи и се оценува ликвидноста забележаа нагорни поместувања и се задржаа во рамките на нивните стабилни и задоволителни нивоа. Така, ликвидните средства зафаќаат 30,6 % од вкупната актива на банките (28,8 % на 30.9.2022 година), додека покриеноста на краткорочните обврски и депозити од домаќинствата со ликвидни средства изнесува 50,5 % и 61,9 %, соодветно (на 30.9.2022 година, овие показатели изнесуваа 45,7 % и 58,1 %, соодветно). Стапката на покриеност со ликвидност на банкарскиот систем изнесува 268,4 %, што е значително повеќе од регулаторниот минимум (100 %) и го потврдува задоволителниот обем на ликвидност со кој располага македонскиот банкарски систем.

Ликвидносната позиција на ТТК Банка АД Скопје се задржа на стабилно ниво и дополнително зајакна, обезбедувајќи задоволителен капацитет за навремено и редовно намиравање на обврските, но и за поддршка на кредитната активност наменета за компаниите и домаќинствата. Во нивната структура, носител на растот се зголемените вложувања во расположливи депозити кај Народната банка на Република Северна Македонија (преку ноќ и на седум дена). Со тоа, показателите преку кои се следи и се оценува ликвидноста забележаа нагорни поместувања, коишто придонесоа ликвидносните показатели да се задржат во рамките на нивните стабилни, задоволителни нивоа. Солидната ликвидност на ТТК Банка АД Скопје се потврдува и преку показателот стапка на покриеност со ликвидност којашто на 30.9.2023 година изнесува 717,5 %, што е речиси трипати повисоко над стапката на банкарскиот систем и таа претставува потврда за солидниот обем на ликвидни средства со кој располага ТТК Банка АД Скопје и којшто овозможува ликвидносниот ризик да биде во прифатливи рамки, без појава на ликвидносни притисоци.

Стапка на адекватност на капиталот на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор				
Група	31.12.2021	30.9.2022	31.12.2022	30.9.2023
Банкарски систем	17,3%	17,7%	17,7%	18,4%
Мали банки	18,7%	19,4%	19,6%	20,0%
ТТК Банка АД Скопје	19,0%	18,9%	18,9%	19,0%

Показателот за солвентноста на банкарскиот систем во третиот квартал од 2023 година достигна до нивото од 18,4 %, што претставува највисоко ниво за последните шеснаесет години. Повеќе од двојно повисокото ниво на солвентност на банкарскиот сектор во однос на законскиот минимум претставува основен показател за соодветната отпорност и подготвеност на банките за справување со ризиците.

Стапката на адекватност на капитал на ТТК Банка АД Скопје заклучно со 30.9.2023 година изнесува 19,0 % и е на повисоко ниво од нивото на банкарскиот систем на РСМ. Нагорното движење на показателот за солвентноста главно произлегува од растот на најквалитетниот слој од сопствените средства, редовниот основен капитал. Во текот на вториот квартал од 2023 година, ТТК Банка АД Скопје забележа зголемување кај редовниот основен капитал⁴ чијшто пораст придонесува за зајакнување на солвентноста на ТТК Банка АД Скопје.

Показатели за профитабилноста на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Показатели	Банкарски систем			Мали банки			ТТК Банка		
	30.9.2022	31.12.2022	30.9.2023	30.9.2022	31.12.2022	30.9.2023	30.9.2022	31.12.2022	30.9.2023
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	1,7%	1,5%	2,3%	0,7%	0,9%	0,4%	0,5%	0,7%	0,9%
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	13,7%	12,2%	18,3%	6,8%	7,2%	3,0%	4,4%	5,9%	8,1%
Оперативни трошоци /Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	47,9%	47,8%	42,4%	70,3%	76,2%	70,8%	72,7%	71,7%	67,1%
Нето каматен приход /Вкупни редовни приходи	61,9%	62,6%	70,7%	57,3%	60,2%	65,2%	48,7%	47,7%	54,9%
Нето каматен приход/оперативни трошоци	129,3%	131,0%	166,7%	81,5%	79,0%	92,0%	66,9%	66,5%	81,7%

На крајот на третиот квартал, ТТК Банка АД Скопје оствари финансиски резултат кој во споредба со истиот период претходната година е повисок за 89,1 %. Порастот се должи, пред сè, на зголемување на нето-оперативната ефикасност од работењето, односно забрзан раст на оперативните приходи при контролиран раст на оперативните расходи. Забрзаниот раст на добивката имаше позитивно влијание врз основните показатели за профитабилноста и оперативната ефикасност на ТТК Банка АД Скопје. Кај показателите - стапката на поврат на просечната актива и на стапката на поврат на просечниот капитал се забележува раст во споредба со истиот период претходната година и тие изнесуваат 0,9 % (0,5 % 09/2022) и 8,1% (4,4 % 09/2022), соодветно.

Пазарното учество на ТТК Банка АД Скопје на ниво на банкарскиот систем во поодделни сегменти и билансни позиции е прикажано во следната табела:

Пазарно учество на ТТК Банка во банкарскиот систем			
Опис	30.9.2022	31.12.2022	30.9.2023
Билансна сума	1,3%	1,3%	1,4%
Депозити од нефинансиски сектор	1,4%	1,3%	1,4%
Капитал и резерви	1,3%	1,3%	1,3%
Кредити на нефинансиски сектор	1,2%	1,2%	1,1%

⁴ Во текот на вториот квартал од 2023 година ТТК Банка АД Скопје успешно го финализираше процесот на зголемување на основната главнина преку скрип емисија на нови акции по пат на приватна понуда и го зголеми нејзиниот почетен капитал.

5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ

5.1. Корпоративно управување на Банката

I. Информации и податоци за Собранието на акционери

Собранието на акционери е орган на Банката во кој акционерите на Банката ги остваруваат своите права, а на секој акционер запишан во акционерската книга на Банката, од денот на уписот, му припаѓа правото на учество во работата на Собранието на акционери и правото на глас. Во согласност со Статутот на Банката, секоја обична акција дава право на глас во Собранието на акционери, а секоја акција којашто дава право на глас, дава право на еден глас во Собранието на акционери на Банката.

Во текот на 2023 година се одржаа две седници на Собранието на акционери од кои едното беше Годишно собрание.

На Годишното собрание на акционери на Банката одржано на 7.4.2023 година, во согласност со Законот за банките, Законот за трговските друштва и други закони и подзаконски акти, беа усвоени: Записникот од XXXVIII седница на Собранието на акционери на Банката одржана на ден 6.9.2022 година, Годишниот извештај за работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2022 година и Мислење по истиот од Надзорниот одбор, Финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2022 година ревидирани од Друштвото за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и Мислењето за извештаите од Надзорниот одбор, Годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2022 година, Одлуката за употреба и распоредување на нераспределената добивка на ТТК Банка АД Скопје за 2022 година, Одлуката за зголемување на основната главнина на ТТК Банка АД Скопје со издавање на акции од нова емисија на акции, Одлуката за определување на износот на дивидендата и датуми на исплата на дивиденда за 2022 година (дивиденден календар), Извештајот и оцената на работата на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје во 2022 година, Одлуката за измени и дополнувања на Статутот на Банката, Одлуката за именување претседател на Одборот за наградување на членовите на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија, Информацијата за поднесена оставка на член на Надзорниот одбор на Банката и Информацијата за резултатите од извршената оценка на соодветноста на кандидатите за членови на Надзорниот одбор.

На седницата на Собранието на акционери на Банката којашто се одржи на ден 4.7.2023 година беа усвоени: Записникот од 39-тата седница на Собранието на акционери на Банката одржана на ден 7.4.2023 година, Одлуката за именување член на Надзорниот одбор на Банката, Одлуката за разрешување и именување член на Одборот за наградување на членови на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија и Одлуката за одобрување на исплата на парични средства по основ на награда.

За независен надворешен ревизор за вршење на ревизија на финансиските извештаи на Банката за период 2019 - 2023 година, во согласност со донесена одлука од Собранието на акционери на Банката, е избрано Друштвото за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје.

II. Информации и податоци за Надзорниот одбор

II.1. Состав и членства на членовите на Надзорниот одбор во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Надзорниот одбор

Во согласност со член 48 од Статутот на Банката, Надзорниот одбор го сочинуваат 7 (седум) члена, избрани во постапка и услови во согласност со закон.

Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор мора да бидат независни членови.

Во текот на 2023 година во составот на Надзорниот одбор на Банката извршени се следните промени:

На членот на Надзорниот одбор на Банката Борислав Трповски му престана членството во Надзорниот одбор, сметано од 20.4.2023 година, заради поднесена писмена оставка.

Бидејќи беше почитуван законскиот минимум за членови на Надзорниот одбор, Надзорниот одбор на Банката продолжи да работи со законски пропишаниот минимум.

За дополнување на составот на членовите на Надзорниот одбор, Собранието на акционери на Банката донесе одлука за именување на Евгенија Трпкоска за член на Надзорниот одбор на Банката за остатокот на мандатот на Борислав Трповски, односно до 3.4.2025 година. По поднесено барање за добивање согласност, Гувернерката на Народна банка на Република Северна Македонија донесе решение од 31.8.2023 година со кое се дава претходна согласност за Евгенија Трпкоска да биде именувана за член на Надзорниот одбор на Банката.

По извршените промени, Надзорниот одбор на Банката функционираше во следниот состав:

- Бобан Гоговски, претседателот на Надзорниот одбор, дипломиран инженер по електротехника, надвор од Банката има функција на извршен член на Одборот на директори – генерален директор во „Тетекс“ АД Тетово и неизвршен член на Одборот на директори во Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје,
- Драгица Јовановска, дипломиран економист, надвор од Банката не членува во други органи на надзор и/или управување.
- Трим Кемали, дипломиран на комуникациски технологии (компјутерски науки), надвор од Банката има функција на заменик - извршен директор на „Дебарски бањи“ АД Дебар.
- Златко Черепналкоски, дипломиран електроинженер, надвор од Банката има функција на директор за продажба и маркетинг во „Енерџи Деливери Солушнс“ АД, Скопје,
- Евгенија Трпкоска, дипломиран економист, надвор од Банката има функција на неизвршен член на Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово
- Арсен Јаневски, доктор по правни науки, тој е професор во пензија, не членува во други органи на надзор и/или управување.
- Владо Камбовски, доктор по правни науки, надвор од Банката е член на Македонската академија на науки и уметност.

Членовите на Надзорниот одбор Арсен Јаневски и Владо Камбовски се независни членови на Надзорниот одбор на Банката кои во целост ги исполнуваат критериумите за независност утврдени во Законот за банки.

Во текот на 2023 година Надзорниот одбор ги извршуваше работите од своја надлежност во рамките на работите определени со Законот за банките и други законски и подзаконски прописи, со Статутот и со интерните акти на Банката.

Надзорниот одбор, иако во согласност со Законот на банки треба да се состанува најмалку еднаш квартално заради редовно следење и надзор на работењето на Банката, стабилноста и ефикасноста на Банката, обезбедување добро работење и управување и стабилност на Банката, во текот на 2023 година одржа 12 (дванаесет) редовни седници, од кои 1 (една) со користење на комуникациска опрема. На овие седници беа присутни сите членови на Надзорниот одбор. Исто така, беа организирани и 5 (пет) одлучувања со писмена согласност на членовите на Надзорниот одбор, заради донесување одлуки како резултат на потребата од поддршка на оперативните функции на Банката.

Во текот на 2023 година Надзорниот одбор, преку доставените материјали на месечно ниво, ги следеше финансиските показатели од работењето на Банката како што се Билансот на состојба, Билансот на успех, продуктивноста, адекватноста на

капиталот, каматната маргина, ликвидноста, како и изложеноста на сите видови на ризици. Надзорниот одбор, исто така, преку доставените материјали, ја следеше кредитната активност на Банката, наплатата на побарувањата и текот на судските постапки, како и портфолиото на преземените средства.

Врз основа на овие показатели Надзорниот одбор донесуваше соодветни заклучоци во насока на подобрување на работењето на Банката, поголема профитабилност на работењето, одржување на стабилноста, сигурноста и ликвидноста на Банката, како и одржување на добриот углед на Банката.

Надзорниот одбор ја оценуваше соодветноста на воспоставените политики за управувањето со ризици и имајќи ја предвид регулативата од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, како и променетите услови во работењето на Банката, одобри или усвои нивно целосно ревидирање, нивна измена и/или дополнување или ја продолжи нивната важност за следниот период и одобри или усвои и други измени и/или дополнувања во политиките и актите поврзани со останатото работење на Банката.

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и извештаите коишто во согласност со Законот за банките и со Статутот на Банката имаат обврска да ги доставуваат на квартално, полугодишно и годишно ниво другите органи на Банката (Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор), како и Службата за внатрешна ревизија, Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Одделот за спречување на перење пари и финансирање тероризам и Одговорното лице за обезбедување сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС).

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и извештаите на Службата за внатрешна ревизија од извршени редовни ревизии во согласност со Годишниот план на Службата за внатрешна ревизија за 2023 година одобрен од негова страна, како и извештаите за следење реализација на дадените препораки. При разгледувањето на извештаите од извршените ревизии, Надзорниот одбор ги анализираше наодите содржани во истите и го следеше статусот на реализација на препораките на Службата за внатрешна ревизија по однос на констатираните наоди од ревизиите и остана доследен на својот став дека треба во целост да се спроведуваат препораките дадени во извештаите од Службата за внатрешна ревизија, заради доследно спроведување на законските и интерните акти на Банката.

Исто така, на одржаните седници во текот на 2023 година, Надзорниот одбор ги разгледуваше и останатите извештаи произлезени од законската и подзаконската регулатива и од интерните акти на Банката, пред сè, поврзани со управување со ризиците на кои е изложена Банката во своето работење, како и останати информации и слично од доменот на останатото работење на Банката доставувани од надлежните служби.

II.1.1. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Надзорниот одбор

Членовите на Надзорниот одбор ги избира, именува и разрешува Собранието на акционери на Банката со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието на акционери.

При изборот и именувањето на членовите на Надзорниот одбор се води грижа кандидираните членови за Надзорен одбор да ги исполнуваат потребните услови во согласност со законот, со Статутот на Банката и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор. Исто така, Собранието на акционери на Банката води соодветна грижа за балансиран состав на експертски знаења и адекватна персонална квалификација на членовите на Надзорниот одбор, како и за исполнување на критериумот предвиден со Законот за банките според кој една четвртина од членовите на Надзорниот одбор треба да бидат

независни членови кои ги исполнуваат критериумите за независност определени со истиот закон.

За именувањето на членовите на Надзорниот одбор се спроведува постапка за добивање претходна согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.

На именуваниите членови на Надзорниот одбор на Банката им се определува награда за ангажирање и учество во работата на седниците на Надзорниот одбор во износ од 45.000 денари, а за претседателот на Надзорниот одбор износ од 60.000 денари.

Разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор од страна на Собранието на акционери на Банката се врши на законски пропишан начин, во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога со оцената на членовите на Надзорниот одбор се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Членовите на Надзорниот одбор, од нивните редови, избираат претседател и заменик – претседател на Надзорниот одбор. Во согласност со член 51 од Статутот на Банката, мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае четири години, а во случај на предвременно престанување на функцијата на член/ови на Надзорниот одбор, на првата наредна седница на Собранието на акционери на Банката се врши избор за испразнетите места за остатокот од мандатот. Исто лице не може да биде независен член на Надзорниот одбор подолго од три последователни мандати.

Членовите на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка за добивање претходна согласност од Гувернерот на Народна банка на Република Северна Македонија во согласност со законот и подзаконските акти на Народна банка на Република Северна Македонија и Статутот на Банката, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување, а за независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Надзорниот одбор и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија коешто во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност којашто просечно годишно надминува 3 милиони денари.

Членовите на Надзорниот одбор имаат соодветни знаења и искуство за извршување на нивните надлежности и посветуваат доволно време за извршување на обврските што произлегуваат од надлежностите пропишани со Законот за банките и избегнуваат судир на интересите, притоа императивно почитувајќи ги правилата пропишани во случај на појавен судир на интереси и обврските за давање писмени изјави.

Членовите на Надзорниот одбор поседуваат знаења и искуство потребни за независен надзор на работењето на Банката, за разбирање на активностите што ги врши Банката и материјалните ризици на коишто е изложена.

Исто така, Надзорниот одбор подготви Извештај за работењето на Надзорниот одбор на Банката за 2022 година и изврши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и ја достави до Собранието на акционери на Банката.

II.2. Информации и податоци за Одборот за управување со ризици

II.2.1. Состав и членства на членовите на Одборот за управување со ризици во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Одборот за управување со ризици

Во согласност со член 58 од Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици во Банката се состои од 5 (пет) члена кои ги именува Надзорниот одбор на Банката од редот на лицата со посебни права и одговорности. Членови на Одборот за управување со ризици се: генералниот директор за управување со ризици кој е претседател на Одборот, директорот на Секторот Стратешко банкарство кој е заменик претседател на Одборот, директорот на Дирекцијата за управување со ризици, директорот на Секторот Комерцијално банкарство и директорот на Дирекцијата за средства и ликвидност. Со одлука за именување членови на Одборот за управување со ризици може да се именуваат и заменици членови на Одборот за управување со ризици од редот на лицата со посебни права и одговорности кои би ги менувале членовите во нивно отсуство.

Во текот на 2023 година Одборот за управување со ризици работеше во следниот состав:

1. Наталија Алексова, претседател на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, член на Управниот одбор на Банката, не членува во други органи на надзор и/или управување.
2. Димитри Трповски, заменик - претседател на Одборот за управување со ризици, магистер по бизнис администрација, директор на Секторот за Стратешко банкарство, не членува во други органи на надзор и/или управување, заклучно со 20.4.2023 година, кога му престана членството во Одборот за управување со ризици заради именување за член на Управниот одбор на Банката,
3. Зоран Колев, член на Одборот за управување со ризици, доктор по економски науки, директор на Секторот за комерцијално банкарство. Надвор од Банката е надворешен комисионер во Комисијата за хартии од вредност.
4. Гордана Блажевска, член на Одборот за управување со ризици, а сметано под 2.5.2023 година заменик – претседател на Одборот, дипломиран економист, директор на Секторот за Стратешко банкарство, не членува во други органи на надзор и/или управување.
5. Жарко Митревски, член на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, директор е на Дирекција за средства и ликвидност, не членува во други органи на надзор и/или управување.
6. Маргарита Пајазетовиќ, сметано од 2.5.2023 година член на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, директор е на Дирекција за управување со ризици, не членува во други органи на надзор и/или управување.

Со одлука од Надзорниот одбор на Банката како заменици – членови на Одборот за управување со ризици се именувани: Ирина Ристовска, директор на Сектор за правни работи и проблематични пласмани, Зоран Јовановски, директор на Дирекција за деловна мрежа, Леона Димитровска, директор на Дирекција за маркетинг и развој на производи, Даница Јаневска, директор на Дирекцијата за контролинг и стратешко планирање и Снежана Атанасовска, раководител на Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката и СППФТ. Именуваните заменици-членови на Одборот за управување со ризици ги менуваа членовите на Одборот за управување со ризици во нивно отсуство.

Во 2023 година Одборот за управување со ризици работеше и одлучуваше во рамките на своите надлежности утврдени со закон и подзаконски акти, Статутот и другите интерни акти на Банката, на своите седници коишто, во согласност со Законот за банките, се одржуваа еднаш неделно.

На седниците Одборот за управување со ризици редовно ги следеше ризиците на коишто е изложена Банката во своето работење и го следеше и оценуваше степенот на ризичност на Банката преку разгледување соодветни извештаи произлезени од закон, подзаконски акти и интерните акти на Банката коишто го регулираат управувањето со ризиците.

Преку оваа документација, Одборот за управување со ризици вршеше и оцена на системите на управување со ризиците на Банката и ги анализираше влијанијата од управувањето со ризиците врз работењето на Банката, го следеше спроведувањето на стратегијата за управување со ризиците и воспоставените политики за управување со ризиците, се грижеше за воспоставување соодветни политики преку нивно ревидирање во согласност со променетата подзаконска регулатива на Народната банка на Република Северна Македонија и/или променетите услови во работењето на Банката и обезбедување формално правно усвојување од страна на Надзорниот одбор на Банката. Исто така, преку разгледување на истата оваа документација, Одборот за управување со ризици го следеше и спроведувањето на интерните акти донесени од Управниот одбор на Банката во врска со одделните видови ризици на коишто е изложена Банката во своето работење.

Во согласност со своите надлежности, Одборот за управување со ризици ја следеше и усогласеноста на работењето на Банката со прописите од областа на управувањето со ризици и ги следеше и оценуваше системите на внатрешна контрола и контролните правила и механизми воспоставени за идентификување, мерење, оцена и следење на ризиците на кои е изложена Банката, како и по однос на тестирање на изложеноста на Банката кон истите.

Во текот на 2023 година Одборот за управување со ризици одржа 52 седници на кои донесе одлуки за ревидирање на воспоставените политики за управување со ризиците, утврди ревидирани политики или ја продолжи важноста на веќе воспоставени политики, како и одлуки за одобрување на изложености кон лица од над 10 % до 20 % од сопствените средства на Банката. На своите седници, разгледувајќи ги доставените материјали, со свои констатации и инструкции упатуваше и насочуваше на потребата од преземање мерки и активности, особено во делот на наплатата на достасаните побарувања на Банката како потенцијален ризик од предизвикување дополнителни резервации коишто директно се рефлектираат со негативен ефект врз резултатот од работењето на Банката.

Одборот за управување со ризици, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, доставуваше квартални извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката и до Одборот за ревизија.

Исто така, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици изврши оцена на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и истата ја достави до Надзорниот одбор на Банката во рамките на доставениот Извештај за својата работа во 2022 година.

II.2.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за управување со ризици

Надзорниот одбор на Банката ги избира, именува и разрешува членовите на Одборот за управување со ризици. Изборот и именувањето на членовите на Одборот за управување со ризици го врши Надзорниот одбор од редот на лицата со посебни права и одговорности определени со Статутот на Банката и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор, притоа водејќи сметка членовите на Одборот за управување со ризици да ги исполнуваат потребните услови за нивно именување во согласност со законот и Статутот на Банката, а во Одборот за управување да има членство на членот на Управниот одбор кој е одговорен за следење на управувањето со ризиците, како критериум што е утврден со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка.

Изборот и именувањето на членовите на Одборот за управување со ризици се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката за работењето

и начинот на одлучување на Надзорниот одбор на Банката, Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор и Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

Разрешувањето на членовите на Одборот за управување со ризици се врши од страна на Надзорниот одбор на Банката на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога со оцената на членовите на Одборот за управување со ризици се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Составот на Одборот за управување со ризици е во согласност со член 90 став 2 од Законот за банките, член 58 точка 1 од Статутот на Банката и точка 24 од Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка со тоа што еден од членовите на Управниот одбор, а со оглед на тоа дека во негова надлежност е Дирекцијата за управување со ризици исполнет е и критериумот за задолжително членство во Одборот за управување со ризици утврден со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, а другите членови се лица со посебни права и одговорности именувани во согласност со одредбите од Статутот на Банката, каде што точно е определено од кои организациски единици и кои носители на раководни функции треба да го сочинуваат. Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици трае четири години. Претседателот и заменик - претседателот на Одборот за управување со ризици се именуваат со одлуката за именување членови на Одборот за управување со ризици донесена од Надзорниот одбор на Банката.

Именуваните членови на Одборот за управување со ризици ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка и Статутот на Банката и имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години, како и познавање на работењето на Банката, нејзините производи и услуги и на ризиците на коишто е изложена Банката во своето работење.

II.3. Информации и податоци за Одборот за ревизија

II.3.1. Состав и членства на членовите на Одборот за ревизија во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Одборот за ревизија

Во согласност со член 61 од Статутот на Банката, Одборот за ревизија се состои од пет члена. Мнозинството членови во Одборот за ревизија се избира од редот на членовите на Надзорниот одбор, а останатите членови се независни членови. Членовите на Одборот за ревизија ги именува Надзорниот одбор на Банката со мандат од 4 години.

Во текот на 2023 година во составот на Одборот за ревизија на Банката се извршени следните промени:

На Борислав Трповски, член на Одборот за ревизија избран од редот на членовите на Надзорниот одбор, сметано од 20.4.2023 година, му престана членството во Одборот за ревизија заради престанок на неговото членство во Надзорниот одбор на Банката.

Со одлука од Надзорниот одбор од 2.5.2023 година Драгица Јовановска се именува за член на Одборот за ревизија од редот на членови на Надзорниот одбор на Банката.

По извршената промена Одборот за ревизија работеше во следниот состав:

1. Душко Апостоловски, претседател и независен член на Одборот за ревизија, дипломиран економист, надвор од Банката е управител на „Бенд Ревизија и Консалтинг“ ДОО Тетово.
2. Данче Зографска, независен член на Одборот за ревизија, дипломиран економист, надвор од Банката е управител на Друштво за ревизија и проценка „Елит“ ДООЕЛ Скопје.
3. Бобан Гоговски, дипломиран инженер по електротехника, надвор од Банката има функција на извршен член на Одборот на директори – генерален директор во „Тетекс“ АД Тетово и неизвршен член на Одборот на директори во Централен депозитар за хартии од вредност АД Скопје.
4. Драгица Јовановска, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, дипломиран економист, надвор од Банката не членува во други органи на надзор и/или управување.
5. Златко Черепналкоски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, дипломиран електроинженер, надвор од Банката има функција на директор за продажба и маркетинг во „Енерџи Деливери Солушнс“ АД Скопје.

Претседателот на Одборот за ревизија Душко Апостоловски и членот на Одборот за ревизија Данче Зографска се и овластени ревизори.

Надлежностите на Одборот за ревизија се определени со Законот за банките и со други законски и подзаконски прописи, со Статутот и со интерните акти на Банката.

Во текот на 2023 година Одборот за ревизија одржа шест седници, на кои беа разгледани извештаи и акти коишто се во негова надлежност.

Одборот за ревизија ја следеше усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи и точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди, ги оценуваше системите за внатрешна контрола, ја следеше работата и ја оценуваше ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија, ја следеше реализацијата на препораките на Службата за внатрешна ревизија од страна на одговорните лица, го следеше процесот на ревизија на Банката и ја оценуваше работата на Друштвото за ревизија.

На одржаните седници Одборот за ревизија разгледа и прифати: неревидирани финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2022 година, извештаи на независниот ревизор - Друштво за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2022 година изготвени според Методологија на НБРСМ и според МСФИ, извештаи за работењето на Банката во текот на 2023 година, квартални извештаи за управување со ризици на кои е изложена Банката, квартални извештаи од Одборот за управување со ризици, извештаи на Службата за внатрешна ревизија за извршени ревизии во согласност со Годишниот план за 2023 година и од извршени инцидентни ревизии, извештаи за следење реализација на дадените препораки, Извештајот за поставеноста и ефикасноста на системот за внатрешна контрола на Банката за 2022 година, како и Годишниот извештај за работа на Службата за внатрешна ревизија за 2022 година и полугодишниот Извештај за работењето на Службата за период јануари - јуни 2023 година, Стратешкиот план за работа на Службата за внатрешна ревизија за периодот 2023 – 2025 година и Годишниот план на Службата за внатрешна ревизија за 2023 година.

На седницата на Одборот за ревизија одржана на ден 29.12.2023 година го разгледа и прифати Годишниот извештај на Службата за внатрешна ревизија за 2023 година; Стратешкиот план на Службата за внатрешна ревизија за период 2024 – 2026 година и Годишниот план за работа на Службата за внатрешна ревизија за 2024 година.

Одборот за ревизија ги разгледа актите коишто го регулираат работењето на Службата за внатрешна ревизија и тоа: Повелбата на Службата за внатрешна ревизија на ТТК Банка АД Скопје, Процедурата за работата на Службата за внатрешна ревизија, Методологијата за спроведување ИТ-ревизија, Упатството за изготвување стандарден извештај на Службата за внатрешна ревизија, Упатството за изготвување и чување документација на Службата за внатрешна ревизија и Кодексот на етика на Службата за внатрешна ревизија, при што Одборот оцени дека интерните акти на Службата за внатрешна ревизија се дефинирани во согласност со одредбите од Законот за банки, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, Законот за трговски друштва, Меѓународните стандарди за професионално извршување на внатрешната ревизија (Стандарди) и Кодексот на етика за внатрешни ревизори.

Одборот за ревизија ги разгледа и Извештаите на Службата за внатрешна ревизија за оцена на постапување на Банката по Писменото предупредување од Народната банка на Република Северна Македонија и оцени дека во Банката се извршени предвидените активности според Акцискиот план.

Одборот за ревизија, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, го ценеше своето работење во 2022 година од аспект на поединечните членови и колективно даде оцена којашто, заедно со писмениот Извештај на работата во 2022 година, ја достави до Надзорниот одбор на Банката. Исто така Одборот за ревизија, во согласност со Законот на банките и Статутот на Банката, на секои три месеци го известуваше Надзорниот одбор за својата работа во 2023 година и до Надзорниот одбор поднесе и Полугодишен извештај за својата работа во периодот јануари-јуни 2023 година.

II.3.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за ревизија

Членовите на Одборот за ревизија ги избира, именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката.

Изборот и именувањето на членовите на Одборот за ревизија се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор. Членовите на Одборот за ревизија ги разрешува Надзорниот одбор на Банката на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор како и во случај кога со оцената на членовите на Одборот за ревизија се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Именуваните членови на Одборот за ревизија ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките и Статутот на Банката, а независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Одборот за ревизија и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија коешто во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност којашто просечно годишно надминува 3 милиони денари.

II.4. Информации и податоци за Управниот одбор

II.4.1. Состав и членства на членовите на Управниот одбор во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Управниот одбор

Во согласност со член 64 од Статутот на Банката, Управниот одбор на Банката со состои од 3 (три) члена кои се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги презема Банката. Со Одлуката за именување на Управниот одбор на Банката, со определува претседател на Управниот одбор на Банката, кој носи наслов генерален извршен директор. Останатите два члена на Управниот одбор носат назив генерален директор за управување со ризици и генерален директор за комерцијално банкарство.

По донесување на Одлука за именување на м-р Димитри Трповски за член на Управниот одбор на Банката и добиената претходна согласност од Народната банка на Република Северна Македонија, сметано од 20.4.2023 година, Управниот одбор го сочинуваат:

1. Претседателот на Управниот одбор – генерален извршен директор проф. д-р Драгољуб Арсовски, кој е доктор на економски науки,
2. Членот на Управниот одбор – генерален директор за управување со ризици Наталија Алексова, дипломиран економист,
3. Членот на Управниот одбор – генерален директор за комерцијално банкарство, м-р Димитри Трповски, магистер по бизнис администрација.

Во текот на 2023 година Управниот одбор континуирано ги извршуваше работите поврзани со управувањето и застапувањето на Банката и водењето на работењето на Банката кои им се ставени во надлежност со законската и подзаконската регулатива, со Статутот и со другите акти на Банката. Одлучуваше за уредување прашања од тековен карактер, презеде повеќе мерки и активности за развој и за подобрување на ефикасноста на внатрешната контрола на сите нивоа, како и за подобрување на внатрешната организација на Банката со цел зајакнување на функционирањето на системот на организациската поставеност на Банката, административната и сметководствената контрола и овозможувањето поефикасно следење и контрола на исполнување на оперативните цели, обезбедувањето точност во изработка на финансиските извештаи, обезбедувањето усогласеност на работењето на Банката со интерните политики и акти и законите и регулативата којашто го уредува работењето на банките, зголемувањето на ефикасноста на вкупното работење и унапредувањето на ефикасноста на управувањето.

Управниот одбор во овој период континуирано го следеше текот на наплата на доспеаните побарувања на Банката од правните и физички лица и до стручните служби на Банката предлагаше мерки и активности за подобрување на наплатата на спорните побарувања.

Управниот одбор донесе повеќе измени и дополнувања на интерните акти на Банката - основни процедури, процедури, методологии, со цел усогласување со ревидираните и/или изменети и/или дополнети политики за управување со ризиците од страна на Надзорниот одбор на Банката во процесот на оцена на нивната соодветност со променетата регулатива од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, променетите услови во работењето на Банката, макроекономските фактори. Исто така, донесе измени и дополнувања и на други правилници, методологии и процедури поврзани со останатото работење на Банката, во кои беа дефинирани основните правила на внатрешна контрола при извршување на оперативните активности во Банката.

Управниот одбор ги разгледуваше извештаите на внатрешната ревизија и ги анализираше наодите содржани во нив, како и извештаите на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и

финансирање тероризам и на Одговорното лице за обезбедување сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС).

Во текот на 2023 година Управниот одбор преземаше мерки и активности за реализирање на одлуките и на заклучоците на Надзорниот одбор како и на препораките од Службата за внатрешна ревизија.

Управниот одбор доставуваше до Надзорниот одбор месечни извештаи за работењето на Банката во 2023 година преку кои го известуваше Надзорниот одбор за своето работење.

Во текот на 2023 година, Управниот одбор во континуитет продолжи со преземање активности за зајакнување на информативниот систем за следење на соодветноста и ефикасноста на поставените системи на внатрешна контрола и на процесот за управување со сигурноста на информативниот систем од аспект на обезбедување доверливост, интегритет и расположливост, како и обезбедување континуиран пристап до сите потребни информации на вработените во Банката.

Истовремено, преку воспоставените системи на организација и работа на Банката и внатрешна контрола во сите области од работењето на Банката, Управниот одбор обезбеди непречено функционирање на Службата за внатрешна ревизија и на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам и пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел непречено спроведување на нивните активности и овластувања.

Управниот одбор редовно ги следеше и извештајните анализи извршени од страна на менаџментот и од другите надлежни лица од организациски единици и делови на Банката.

Во текот на 2023 година, Управниот одбор одлучуваше и без одржување состанок, но со давање писмена согласност за донесување поединечни интерни акти и одлуки по прашањата од негова надлежност определени со законска и подзаконска регулатива, Статутот и другите акти на Банката, како и по согледана потреба за уредување на настанати ситуации или појавени потреби од тековен карактер и заради јакнење на механизмите и контролните правила во клучните области од работењето на Банката.

II.4.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Управниот одбор

Надзорниот одбор на Банката ги избира, именува и разрешува членовите на Управниот одбор. При изборот и именувањето на членовите на Управниот одбор, Надзорниот одбор води сметка за условите коишто треба да ги исполнуваат во согласност со законот, со Статутот на Банката и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор. Надзорниот одбор го избира и претседателот на Управниот одбор од редот на членовите на Управниот одбор на Банката.

Изборот и именувањето на членовите на Управниот одбор се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката за работењето и начинот на одлучување на Надзорниот одбор на Банката и Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

За именувањето на членовите на Управниот одбор се спроведува постапка за добивање претходна согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.

Разрешувањето на членовите на Управниот одбор се врши на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога при оцената на членовите на Управниот одбор се утврдат одредени слабости, па за надминување на истите Надзорниот одбор презема

активности со давање предлози за назначување нови членови на Управниот одбор или замена на постојните членови.

Во согласност со член 64 од Статутот на Банката, Управниот одбор на Банката се состои од 3 (три) члена кои се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги презема Банката. Претседателот на Управниот одбор и членовите на Управниот одбор се именувани за период од четири години. Правата и обврските на членовите на Управниот одбор се уредуваат со договор што го склучуваат членот на Управниот одбор и Надзорниот одбор во име на Банката, а го потпишува претседателот на Надзорниот одбор. Доколку на член/овите на Управниот одбор им престане членството и пред истекот на мандатот, за обезбедување на потребниот број членови пропишан со Законот за банките, Надзорниот одбор од своите редови именува вршител/и на должноста член на Управен одбор.

Членовите на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка во согласност со закон и со подзаконски акти на НБРСМ, со Статутот на ТТК Банка АД Скопје и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување.

Членовите на Управниот одбор заедно поседуваат стручни знаења и искуство потребни за независно управување на Банката, за разбирање на активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на коишто е изложена, во согласност со правилата за корпоративно управување пропишани од страна на Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесени во согласност со меѓународните стандарди.

II.5. Состав, надлежности и функционирање на Кредитниот одбор

Во согласност со член 73 од Статутот на Банката Кредитниот одбор го сочинуваат 6 /шест/ членови и 6 /шест/ заменици - членови, кои ги именува Надзорниот одбор на Банката.

Кредитниот одбор го сочинуваат: генералниот извршен директор, генералниот директор за управување со ризици, генералниот директор за комерцијално банкарство директорот на Секторот за комерцијално банкарство, директорот на Секторот за стратешко банкарство и директорот на Секторот за правни работи и проблематични пласмани.

Со одлука за именување членови на Кредитниот одбор се именуваат и заменици-членови на Кредитниот одбор од редот на лицата со посебни права и одговорности или останати лица од Секторот за комерцијално банкарство и Секторот за правни работи и проблематични пласмани кои ги заменуваат членовите во нивно отсуство.

Во текот на 2023 година Кредитниот одбор на Банката работеше во состав:

Членови:

1. д-р Драгољуб Арсовски, претседател на Управниот одбор – генерален извршен директор, /претседател на Кредитниот одбор/;
2. Наталија Алексова, член на Управниот одбор – генерален директор за управување со ризици;
3. м-р Димитри Трповски, член на Управниот одбор – генерален директор за управување со ризици;
4. Зоран Колев, директор на Секторот за комерцијално банкарство;
5. Гордана Блажевска, директор на Секторот за стратешко банкарство;
6. Ирина Ристовска, директор на Секторот за правни работи и проблематични пласмани.

Заменици-членови на Кредитниот одбор на Банката се: Зоран Јовановски, Бојан Штерјовски, Жарко Митревски, Бранко Спасовски, Емил Ристоски и Леона Димитровска.

Во согласност со Статутот и со другите интерни акти на Банката, Кредитниот одбор е надлежен да ги врши следните работи:

- да одлучува по поднесени барања од правни и физички лица за одобрување кредити, акредитиви, гаранции и други видови изложености во рамките на лимитите утврдени со прописите и актите на Банката,
- да донесува одлуки за измена и дополнување на Одлуката за висината на каматните стапки што ја врши ТТК Банка АД Скопје и на Тарифата за надоместоците на услуги што ги врши ТТК Банка АД Скопје и за постојни и при воведување нови производи и услуги;
- да врши продолжување на рокот на достасување на побарувањата два и повеќе пати за изложеност којашто ја одобрил во согласност со своите надлежности во процесот на кредитно одлучување и да го доставува на верификација до Одборот за управување со ризици;
- да го верификува продолжувањето на рокот на достасување на побарувањата два и повеќе пати што било одобрено од другите нивоа на кредитно одлучување и најмалку еднаш во месецот доставува до Одборот за управување со ризици Извештај за побарувањата кај кои е извршено продолжување на рокот на достасување во текот на претходниот месец;
- да донесува Одлука за реструктурирања на побарувања и најмалку еднаш во месецот да доставува до Надзорниот одбор на Банката Извештај за реструктурирани побарувања во текот на претходниот месец;
- други работи утврдени со прописите и актите на Банката, како и определените со неговиот Деловник за работа.

Во текот на 2023 година Кредитниот одбор ги вршеше работите за коишто е надлежен според Статутот и другите интерни акти на Банката, како и определените со неговиот Деловник за работа, на седници коишто се свикуваа и одржуваа најмалку еднаш неделно во согласност со Деловникот за работа на овој Одбор.

II.6. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија

Во согласност со член 74 од Статутот на Банката Одборот за управување и надгледување на информатичка технологија се состои од 8 (осум) члена.

Во текот на 2023 година Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија работеше во состав:

1. Драгољуб Арсовски, претседател на Управен одбор – генерален извршен директор;
2. Наталија Алексова, член на Управен одбор – генерален директор за управување со ризици;
3. Димитри Трповски, член на Управниот одбор – генерален директор за комерцијално банкарство;
4. Зоран Колев, директор на Сектор Комерцијално банкарство /член на Одборот/;
5. Стево Цветковски, директор на Дирекција за информатичка технологија /член на Одборот/;
6. Христијан Трифуновски, директор на Сектор за ИТ и позадински обработки /член на Одборот/;
7. Новак Вучевски, раководител на Оддел за системска и мрежна поддршка /член на Одборот/;
8. Јовица Стојкоски, одговорно лице за обезбедување на сигурноста на информативниот систем на Банката /член на Одборот/.

Во согласност со Статутот и со другите интерни акти на Банката, во надлежност на Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија е да ги врши следните работи:

- да одлучува и да го набљудува развојот и имплементацијата на стратешките ИТ-плани и да осигурува дека истите се конзистентни со деловната стратегијата;
- да одлучува и да го одобрува портфолиото на проекти во ИТ;
- да ги набљудува извршувањата на главните ИТ-проекти, вклучително да дава и приоритети на проектите, набавките и развојот на нови системи, одржувањето на постојните системи и законските барања и измени;
- да одлучува за ИТ-буџетот и ИТ-целите;
- да ја набљудува соодветноста на ИТ-ресурсите во смисла на луѓе, опрема и обезбедувачите на ИТ-сервиси и да дава крајна одлука во случај на неусогласеност помеѓу понудата и побарувачката;
- да ги ревидира ИТ-проектите коишто имаат значителен трошок или коишто се од голема стратешка важност;
- да решава по основ на големи ИТ-прашања и прави “trade-off” одлуки, односно да го насочи работењето на ИТ на позначајните проекти за Банката за сметка на помалку значајните коишто привремено ги одложува или трајно ги откажува, во случаите кога има поголем број предложени проекти и коишто не можат истовремено да се реализираат во согласност со условите и расположливите ресурси;
- да го следи квалитетот на ИТ-услугите и задоволството на клиентите.

Во текот на 2023 година Одборот за управување и надгледување на информатичка технологија ги вршеше работите за кои е надлежен според Статутот и другите интерни акти на Банката, на седници коишто се свикуваа и одржуваа најмалку еднаш на три месеци, во согласност со Деловникот за работа на овој одбор. На тој начин Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија ја оствари основната цел за којашто е формиран - да му помага на Управниот одбор и на Надзорниот одбор во носењето на одлуките во врска со ИТ.

II.7. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за наградување

Во согласност со член 57 став 6 од Статутот на Банката и точка 17 од Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка формиран е Одбор за наградување за надлежности поврзани со воспоставувањето и спроведувањето на Политиката за наградување.

Одборот за наградување во ТТК Банка АД Скопје во 2023 година работеше во следниот состав:

1. Бобан Гоговски - претседател;
2. д-р Арсен Јаневски – член;
3. Трим Кемали – член;
4. Драгица Јовановска – член;
5. академик Владо Камбовски – член.

Одборот за наградување е надлежен да разгледува прашања во врска со вкупниот надомест (фиксен и варијабилен) на членовите на Управниот одбор и на лицата надлежни за функција на контрола и да доставува соодветни предлози до Надзорниот одбор.

Во текот на 2023 година Одборот за наградување одржа 7 (седум) седници на кои беа донесени предлог-одлуки од својата надлежност и доставени до Надзорниот одбор за конечно одлучување.

II.8. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за именување

Во согласност со член 57 став 5 и 7 од Статутот на Банката Надзорниот одбор на Банката формира Одбор за именување за надлежности поврзани со воспоставувањето и спроведувањето на Политиката за начинот на избор, следење на работењето и разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија, Управниот одбор и на лицето надлежно за функцијата на контрола внатрешна ревизија.

Во текот на 2023 година Одбор за именување во ТТК Банка АД Скопје работеше во следниот состав:

1. Бобан Гоговски	– претседател
2. Драгица Јовановска	– член
3. Златко Черепналкоски	– член
4. академик Владо Камбовски	– член
5. д-р Арсен Јаневски	– член.

Во текот на 2023 година Одборот за именување одржа 3 (три) седници на кои беа донесени предлог-оцени за соодветноста на предложени кандидати за членови на Надзорниот одбор и Управниот одбор и предлог-одлука за именување и определување на мандат на лице со посебни права и одговорности на лице надлежно за функција на контрола – внатрешна ревизија и истите се доставени до Надзорниот одбор за конечно одлучување.

III. Информации и податоци за организациската структура на Банката, вклучително и за нејзините подружници

Организациската структура на Банката ги следи практиките и барањата од доброто корпоративно управување и има за цел да ги оптимизира деловните процеси. Нејзината поставеност е во согласност со Статутот, севкупната стратегија и деловната политика на Банката и во насока на исполнување на целите утврдени во нив.

Банката го врши своето работење самостојно и преку своите организациски единици и организациски делови. Организациски единици во Банката се: секторите, дирекциите, службите и одделите, а организациски делови на Банката се филијалите на Банката, во чијшто состав функционираат експозитури и еден шалтер.

Во текот на 2023 година, Управниот одбор функционира со три члена чија надлежност е подетално утврдена во интерните акти. Во првата половина од годината започнаа со работа две нови експозитури: Ѓорче Петров - филијала Скопје и експ. Гевгелија во рамки на филијала Струмица.

Според тоа, заклучно со 31.12.2023 година, организациската структура на Банката ја сочинуваат 5 сектори, три самостојни служби од кои една под надлежност на Надзорниот одбор, лице одговорно за сигурност на информативниот систем, офицер за заштита на лични податоци, 11 дирекции (во рамките на 5 сектори), 21 оддел, мрежа од 7 филијали (Скопје, Тетово, Битола, Куманово, Охрид, Штип, Струмица), 23 експозитури и 1 шалтер.

Организациската структура на Банката со состојба 31.12.2023 е дадена во Прилог 1 кон Годишниот извештај.

IV. Примена на Кодексот за корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување на ТТК Банка АД Скопје е усвоен од страна на Надзорниот одбор на Банката на 4.7.2023 година. Кодексот за корпоративно управување ги опфаќа правилата за надзор и раководење во Банката со цел да се воспостават, одржуваат и унапредуваат правилата и стандардите за корпоративното управување во Банката засновани на постојната важечка законска и подзаконска регулатива и интерните акти на Банката кои ја сочинуваат корпоративната култура и

вредности на Банката, со цел ефикасно и одговорно управување со Банката и намалување на ризикот во работењето, како и транспарентност на работењето на Банката.

Со Кодексот за корпоративно управување се опишува управувачката и организациската структура на Банката, односите меѓу управувачките тела и заинтересираните лица, системите на внатрешна контрола и управување со ризиците, транспарентноста и финансиското известување. Корпоративното управување во Банката преставува збир од заемни односи меѓу Надзорниот одбор, Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности и акционерите на Банката преку кои се воспоставува соодветна организациска структура и соодветни механизми за дефинирање на целите на Банката и за нивно остварување и следење.

Во корпоративното управување Банката во целост е усогласена со начелата на Кодексот за корпоративно управување и другите важечки прописи.

За таа цел Управниот одбор на Банката даде Изјава за примена на Кодексот за корпоративно управување којашто е Прилог 2 кон Годишниот извештај за работењето на Банката.

Во текот на 2023 година ТТК Банка АД Скопје продолжи да презема активности за примена на пропишаните практики на Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирали на Македонската берза, при што Управниот одбор на Банката даде Изјава за усогласеност со Кодексот за корпоративно управување којашто е Прилог 3 кон Годишниот извештај за работењето на Банката.

V. Информации и податоци за акционерската структура на Банката - назив на акционерите со квалификувано учество и нивното учество во вкупниот број акции и вкупниот број издадени акции со право на глас и нивните претставници во Надзорниот одбор на Банката

На 31.12.2023 година акционерскиот капитал на Банката се состоеше од 965.586 обични акции со номинална вредност од 1.000 денари по акција или вкупно 965.586.000 денари. Акциите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

Во текот на 2023 година Банката нема извршено откуп на сопствени акции.

Во месец мај 2023 година извршено е зголемување на основната главнина со средства на Банката со издавање хартии од вредност по пат на приватна понуда од трета емисија на акции во износ од 57.698.000 денари.

Обичните акции им даваат право на глас на сопствениците на седница на Собранието на акционери, по начелото „една акција - еден глас“ и право на исплата на дивиденда.

Бројот на акционери заклучно со 31.12.2023 година изнесува 1.912, од нив 1.783 се физички лица и 129 се правни лица.

Акциите на Банката котираат на Македонската берза на хартии од вредност, во сегментот на задолжителна котација. Во согласност со Правилата за котација на Македонската берза на хартии од вредност, Банката ги објавува ценовно-чувствителните информации.

Акционер со квалификувано учество е „Тетекс“ АД Тетово кој заедно со поврзаните лица поседува 49,97 % од вкупниот број акции на Банката. Претставници во Надзорниот одбор на Банката се Бобан Гоговски, Евгенија Трпкоска и Драгица Јовановска.

VI. Информации и податоци поврзани со спроведувањето на политиката на наградување на Банката

Наградувањето во Банката се спроведува во согласност со Политиката за наградување донесена врз основа на Одлуката за правилата за добро корпоративно

управување во банка, којашто на годишна основа е предмет на редовно ревидирање и унапредување.

Политиката за наградување е усогласена со стратешкиот план и деловната политика на Банката, нејзините вредности, цели и долгорочни интереси. Исто така, Политиката содржи мерки за избегнување и минимизирање на судирите на интерес оневозможува било какво негативно влијание врз солидното, прудентно и добро управување со ризиците, односно обезбедува превенција на прекумерното преземање ризици.

Во согласност со Политиката, наградувањето во Банката се реализира преку фиксни и варијабилни надоместоци, односно:

- фиксен дел од вкупниот надоместок, кој зависи од описот на работното место, надлежностите на органот на Банката и други фиксни надоместоци кои следуваат во согласност со закон и општ колективен договор и
- варијабилен дел од надоместокот, кој зависи од успешноста во извршувањето на работните задачи имајќи го предвид преземеното ниво на ризик и врз основа на дефинирани критериуми (месечен и годишен варијабилен надоместок - бонус).

За операционализација на Политиката за наградување донесена е Процедура за наградување, во којашто подетално се разработени видовите надоместоци, критериумите за наградување и е пропишана постапката за наградување. За спроведување на процесот на наградување се формирани:

- Одбор за наградување, формиран со одлука на Надзорниот одбор, надлежен за одобрување на висината на вкупниот надоместок на членовите на Управниот одбор и на лицата надлежни за функциите за контрола, како и за одобрување на годишниот варијабилен надоместок на лицата со посебни права и одговорности кои одговараат директно пред Управниот одбор и
- Комисија за наградување, формирана со одлука на Управниот одбор, којашто е надлежна за спроведување на постапката за наградување со годишен варијабилен надоместок и нематеријални награди на останатите лица со посебни права и одговорности како и на останатите вработени.

• **Применети критериуми за наградување**

Вработените во Банката, лицата со посебни права и одговорности вклучително и членовите на УО, примаат фиксен надоместок (плата) утврден во договорите за вработување. Во Политиката се дефинирани начелата и критериумите кога може да биде доделен варијабилен надоместок по одделни категории лица, кој зависи од успешноста во извршувањето на работните задачи, земајќи го предвид и преземеното ниво на ризик, индивидуалните остварувања, остварувањата на ниво на организациска единица и на ниво на Банка. Варијабилниот надоместок не е гарантиран.

Во текот на 2023 година, доделен е месечен варијабилен надоместок на 33 вработени, од кои 7 се лица со посебни права и одговорности и 1 лице со функција на контрола, во согласност со критериумите пропишани во наведената политика. Во 2023 година не е исплатен годишен варијабилен надоместок (бонус) за деловната 2022. Во декември 2023 година донесени се одлуки на соодветните одбори за резервација на трошоци за доделување на годишен варијабилен надоместок (бонус) за деловната 2023 (кои ќе се ефектуираат во 2024 година) за членовите на Надзорниот одбор, членовите на Одборот за ревизија, членовите на Управниот одбор и на пет лица со посебни права и одговорности во Банката.

- Критериумите врз основа на кои е определен делот од надоместокот што се исплаќа во форма на акции или други права коишто даваат можност за стекнување акции

Во ТТК Банка АД Скопје не се исплаќаат надоместоци во форма на акции и други права коишто даваат можност за стекнување акции.

- Износ и структура на вкупен надоместок исплатен во текот на 2023 година

- Вкупниот надоместок исплатен во Банката во текот на 2023 година изнесува 216.985.648 денари. Структурата на вкупниот надоместок искажана според висината и категорија лица на кои им е исплатена соодветната висина и по одделни групи и број на лицата во одделната група е следна:

Во 000 МКД

Р. бр	Категории лица	надоместок бруто 2023			сооднос на фиксен и варијабилен дел	број на лица во група	број на лица на кои е исплатен варијабилен дел
		фиксен	варијабилен	вкупно			
1	Членови на НО	4.200	0	4.200	0	7	0
2	Одбор за ревизија	520	/	520	/	5	/
3	Членови на УО	12.801	0	12.801	0	3	0
4	Лица надлежни за функции на контрола	4.900	24	4.924	204,2:1	3	1
5	Останати лица со посебни права и одговорности	36.551	106	36.657	344,8:1	24	7
6	Останати вработени	157.601	282	157.883	558,9:1	224	25
Вкупно		216.573	413	216.986	524,4:1	266	33

- Сооднос на фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок

апсолутен износ во 000мкд		сооднос на фиксниот и варијабилниот дел
фиксен дел	варијабилен дел	
216.573	413	524,4:1

Фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок се во сооднос 524,4:1.

VII. Информации и податоци за политиката на Банката за избегнување судир на интересите

Во 2023 година Банката работеше во согласност со Политиката за идентификување и спречување судир на интереси усвоена од Надзорниот одбор на Банката на седницата од 30.11.2021 година, а потврдена на 1.12.2023 година.

Политиката е во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка и нејзините измени и дополнувања објавени во („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр.24/18 и бр. 113/19), Законот за банките („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 67/07, бр. 90/09, бр. 67/10, бр. 26/13, бр.15/15, бр.153/15, бр.190/16, бр.7/19, бр.101/19 и 122/21) и останатите регулативи кои ги уредуваат прашањата поврзани со судир на интереси како и во согласност со прифатените професионални стандарди и кодекси на однесување.

Со оваа политика се дефинирани општите правила и генерални насоки за идентификување, избегнување и спречување судири на интереси, како и за преземање мерки и активности во случаите кога постои судир на интереси.

Политиката е обврзувачка за лицата со посебни права и одговорности во Банката и за сите вработени во Банката.

Конзистентната примена на оваа политика овозможува навремено идентификување на судирите на интереси и преземање соодветни мерки и активности во случаите на постоење судир на интереси.

Членовите на Надзорниот одбор, на Управниот одбор, на Одборот за ревизија и на Одборот за управување со ризици и лицата со посебни права и одговорности кои во согласност со Статутот на Банката се назначени од Управниот одбор на Банката, на секои шест месеци, даваат писмена изјава за не/постоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката и за истите има обврска да ја извести Народната банка на Република Северна Македонија, во рок од 30 дена по истек на полугодието.

За постоење судир на интереси, пред одржување на седницата, членовите на органите на Банката даваат писмена изјава којашто се доставува до Надзорниот одбор и до Управниот одбор на Банката и во која се наведува основот од кој произлегува судирот на интереси. Членовите на органите на Банката не присуствуваат при донесувањето на одлуките доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење судир меѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката.

Банката има обврска да ги достави до Народната банка на Република Северна Македонија писмените изјави за постоење судир на интересите дадени од лицата со посебни права и одговорности во Банката, заедно со основот од кој произлегува судирот меѓу личниот интерес и интересот на Банката во рок од 15 дена по нивното донесување.

VIII. Информации за користењето услуги од надворешни лица коишто се значајни за целокупното работење на Банката

За целите на управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица, во 2023 година Банката работеше во согласност со Политиката за користење услуги од надворешни лица, потврдена од Надзорниот одбор и Методологијата за избор, следење и оцена на користени услуги од надворешни лица донесена од Управниот одбор, целосно усогласени со релевантните подзаконски акти на Народната банка на Република Северна Македонија.

Предмет на уредувањето на Политиката за користење услуги од надворешни лица е утврдувањето на основните начела и насоки за управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица. Користењето услуги од надворешни лица го опфаќа користењето услуги коишто ѝ овозможуваат на Банката да ги врши нејзините финансиски активности. Банката исто така утврдува критериуми во согласност со кои се дефинираат значајни услуги од надворешни лица, нивна оцена, следење и известување.

Основната цел на оваа политика е со нејзините одредби да биде опфатен целиот процес, што вклучува најмалку:

- основни начела и насоки за управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица;
- критериуми за дефинирање значајни услуги од надворешни лица; донесување одлука за користење услуги од надворешни лица;
- нивниот избор;
- склучување на договорот;
- оцена и следење на ризиците поврзани со користењето на услуги од надворешни лица;
- надзор на работењето на надворешното лице од аспект на услугите коишто ги извршува за Банката вклучувајќи и следење на работењето на лица коишто надворешното лице ги користи при вршењето на услугите за Банката како и

- известување на органите на Банката за изложеноста од ризикот на користење на услугите од надворешни лица.
- правила и активности за замена на надворешното лице (англ. exit strategy).

Изборот на надворешно лице се заснова на соодветна анализа на неговото работење. За таа цел Банката развива сопствени критериуми (основни и дополнителни) врз основа на кои врши оценка на способноста и капацитетот на надворешните лица за навремено, квалитетно и ефикасно извршување на услугите.

Квалитетот на услугите што ги обезбедуваат надворешните лица е предмет на следење и годишна оценка.

Оцената на користените услуги од надворешни лица е фаза од процесот на користење услуги од надворешни лица, којашто во согласност со Политиката за користење услуги од надворешни лица се врши на годишна основа за склучените договори со надворешните лица по пропишана методологија. Годишното оценување го сочинуваат поединечната оценка на способноста и квалитетот на услугите од надворешните лица преку оценка на поодделни критериуми и сумарна оценка, кои се дел од годишен интегриран извештај којшто се доставува до Одборот за управување со ризици, до Управниот и до Надзорниот одбор на Банката.

IX. Политика на дивиденди

Во 2023 година, во согласност со Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка по годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2022 година донесена на Годишното собрание на акционери на Банката одржано во месец април 2023 година, нето-добивката во вкупен износ од 60.855.368 денари се распредели на дел за резерви во износ од 26.872 денари и дел за дивиденда во вкупен износ од 60.828.496 денари или 67,00 денари бруто по акција, од која дел за распределба на дивиденда во акции и дел за исплата на дивиденда. Уписот на новите акции во ЦДХВ и исплатата на дивидендата се изврши во месец мај 2023 година.

X. Изгледи за иден развој и деловен потфат

Затегнатите монетарни политики, потребни за справување со високата инфлација, војната во Украина, зголемените геополитички тензии (главно поврзани со воениот конфликт меѓу Израел и Газа), стресовите на финансискиот сектор и фрагментацијата на геоекономска основа, можат да имаат изразено неповолно влијание во претстојниот период. Централните банки и понатаму го задржуваат ставот за затегната монетарна политика за претстојниот период, што сигнализира дека каматните стапки ќе останат на повисоко ниво подолг временски период.

Народната банка на Република Северна Македонија, со последните макроекономски проекции, годинава очекува стабилизирање на растот и умерено забрзување на среден рок, како и постепено забавување на инфлацијата. Проектираниот економски раст за 2024 година изнесува 3,0 %, во согласност со закрепнувањето на глобалната економска активност.

Сегашната клима сугерира дека и следниот период ќе биде предизвикувачки и затоа Банката и понатаму внимателно ќе ги анализира тековните макроекономски параметри, ќе ги следи мерките, активностите и предвидувањата на економските авторитети и на носителите на економските политики и на операторите, ќе ги усогласува интерните индикатори и ќе го приспособува нејзиното работење на пазарните услови, со фокус кон одржување на ликвидноста и долгорочната стабилност.

Банката ќе продолжи да дејствува проактивно, фокусирајќи се кон стабилно и профитабилно оперативно работење врз основа на реални и на предвидливи очекувања. Кредитната активност се очекува да продолжи да се реализира преку работата со населението и со малите и средни претпријатија, паралелно со севкупното закрепнување на економската активност и на зголемената побарувачка за кредити. Притоа, Банката ќе ги презема сите неопходни активности за одржување на квалитетот на портфолиото, конкурентност и развој на понудата на производи и услуги и изнаоѓање флексибилни решенија приспособени на потребите на клиентите.

Креирањето одржливи и ефикасни процеси, посветеноста кон зголемување на квалитетот и ефикасноста во клиентската услуга и зголеменото клиентско задоволство, реализацијата на планираниот обем на активности предвидени со деловната политика, понудата на нови зелени кредитни производи приспособени на потребите на клиентите, натамошниот развој на дигитализација на процесите, приспособувањето на деловните процеси во согласност со барањата на новиот Закон за платежни услуги и платни системи, надградбата на производите и услугите достапни преку дигиталните канали и како и потпирањето на сопствените извори на финансирање и понатаму ќе претставуваат основа на деловната стратегија на Банката за 2024 година, при што и натаму депозитите од секторот население остануваат со доминантно учество во вкупните извори на средства.

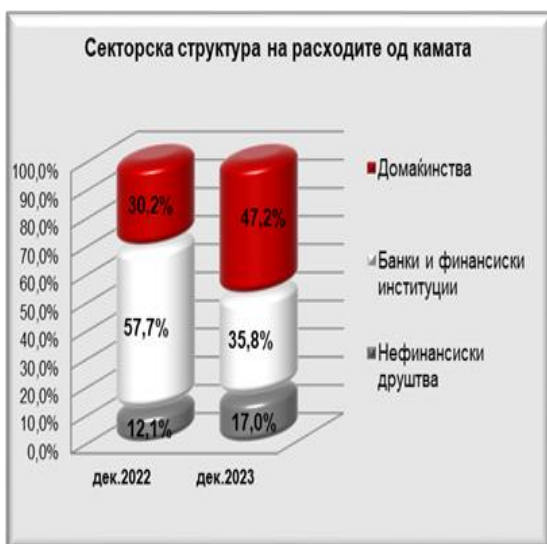
5.2. Финансиски перформанси на Банката

➤ Биланс на успех

во илјади денари	Остварено	Остварено	Индекс	
	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	апс.	(%)
Нето-приходи од камата	249.075	307.492	58.417	123,5%
Нето-приходи од провизии	199.133	176.516	-22.617	88,6%
Нето-приходи од курсни разлики	14.066	15.543	1.477	110,5%
Нето-приходи од тргување од средствата и обврските за тргување	-917	1.856	2.773	202,3%
Нето-приходи од тргување од средствата и обврските за тргување	277	0	-277	0,0%
Останати приходи од дејноста	60.715	56.672	-4.043	93,3%
Вкупни оперативни приходи	522.349	558.079	35.731	106,8%
Оперативни трошоци	-374.564	-386.836	-12.272	103,3%
Нето оперативен приход	147.785	171.244	23.459	115,9%
Исправка на вредност на нефинансиски средства	-14.070	-6.259	7.811	44,5%
Исправка на вредноста на финансиски средства	-66.132	-47.545	18.587	71,9%
Добивка (загуба) пред оданочување	67.583	117.439	49.856	173,8%
Данок на добивка	-6.728	-12.236	-5.508	181,9%
Добивка (загуба) по оданочување	60.855	105.203	44.348	172,9%

Во периодот 1.1. - 31.12.2023 година, преку своето редовно оперативно работење, Банката оствари добивка од 105,2 милиони денари што претставува повисок резултат за 72,9 % во однос на истиот период минатата година. Преку нејзиното редовно оперативно работење, Банката успеа да генерира позитивен нето-оперативен приход пред исправките на вредност во износ од 171,2 милиони денари, при остварен годишен раст на оперативните приходи и оперативните расходи од 6,8 % и 3,3 % соодветно. Во истиот период, исправката на вредност на финансиски и нефинансиски средства на нето-основа изнесува 53,8 милиони денари.

Вкупните оперативни приходи на Банката на годишно ниво се за 6,8 % повисоки во однос на минатата година, а најголем придонес во зголемувањето има забрзаниот раст на нето-приходите од камата и приходите од курсни разлики.

Нето-приходите од камати и понатаму остануваат основна компонента во формирање на вкупниот оперативен приход на Банката со учество од 55,1 %. Од аспект на секторската структура и понатаму доминантно учество во приходите од камати има секторот домаќинства, како резултат на доминантното учество на кредитите од истиот сектор. Карактеристично за овој период е порастот на приходите од камата од секторот банки и финансиски институции, тоа се должи пред сè од порастот на каматните стапки и зголемените вложувања во државни записи и депозити во НБ (орочени депозити преку ноќ и на 7 дена). Следствено на тоа, расте и структурното учество на секторот банки и финансиски институции, за сметка на намаленото учество на секторот нефинансиски друштва.

Доминантна компонента во структурата на расходите од камата има секторот домаќинства и бележи зголемување пред сè од повисоките трошоци за камата од секторот домаќинства, како резултат на приливи на долгорочни орочени депозити од овој сектор, како и повисоките каматни стапки, во споредба со претходната година, за сметка на намалено учество на секторот банки и финансиски институции. Учеството во секторската структура на депозитите од домаќинства изнесува 47,2 % и бележи зголемување за 17 пп. Учеството на трошоците за камата од секторот нефинансиски друштва изнесува 17 % и споредено со истиот период од претходната година бележи зголемување за 4,9 пп.

Нето-приходите од провизии се втор значаен приход во структурата на вкупните приходи на Банката. Категоријата нето-приходи од провизии за 2023 година изнесуваат 176,5 милиони денари. Приходите од провизии бележат годишен раст од 14,5 % пред сè како резултат на зголемени приходи од провизии од услугите преку проширената мрежа банкомати и зголемениот обем на работењето со картичките. Доминантно учество во генерирањето на приходите од провизија има платниот промет во земјата со 48,4 % како и провизиите од картично работење со 32,8%.

Учеството на провизиите од секторот домаќинства во 2023 година изнесува 43,7 % (2022 година: 47,5 %), од кои 29,9 % се провизии остварени од платниот промет во земјата, 6,1% се провизии остварени во доменот на картичното работење, 4,2 % се провизии остварени од платниот промет со странство и 3,0 % од провизии од кредитни активности. Учеството на провизии остварени од нефинансиските правни лица изнесува 28,2 % (2022 година: 31,8 %), од кои 18,3 % потекнуваат од платниот промет во земјата, 3,7 % од провизии од кредитни активности и 2,5 % од платниот промет со странство.

Кај оперативните трошоци во текот на 2023 година се забележува пораст од 3,3 % или 12,2 милиони денари, кој се должи во најголем дел од повисоки трошоци за плати и вработени.

Исправката на вредност на нефинансиските средства на Банката на нето-основа во 2023 изнесува 6,3 милиони денари, што е двојно помалку во однос на

минатата година како резултат на засилени активности во продажба на преземените средства.

Исправката на вредност на финансиски средства на нето-основа за 2023 година изнесува 47,5 милиони денари. Споредено со истиот период од претходната година, истата е на пониско ниво за 18,6 милиони денари или за 28,1 % пред сè од подобриот квалитет на кредитното портфолио како резултат на засилените активности на банката за наплата на “лошите” кредити.

➤ Извори на средства

Динамиката и структурата на позначајните позиции во рамките на вкупните извори на средства на Банката со состојба на 31.12.2023 година е следна:

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од банки	102	0,0%	694	0,0%	591	677,4%
Депозити од комитенти	7.147.070	81,8%	8.494.278	84,1%	1.347.208	118,8%
Обврски по кредити	187.659	2,1%	96.109	1,0%	-91.550	51,2%
Субординирани обврски	187.599	2,1%	187.604	1,9%	5	100,0%
Поседна резерва и резервирања	8.697	0,1%	4.943	0,0%	-3.755	56,8%
ПВР и останата пасива	90.554	1,0%	95.827	0,9%	5.273	105,8%
Акционерски капитал и резерви	1.115.252	12,8%	1.217.427	12,1%	102.175	109,2%
ВКУПНА ПАСИВА	8.736.934	100,0%	10.096.883	100,0%	1.359.949	115,6%

Вкупните извори на средства на Банката на крајот на 2023 година изнесуваат 10.097 милиони денари и на годишно ниво бележат зголемување за 1.359 милиони денари или за 15,6 % како резултат на приливи на депозити од комитенти.

Депозитите од комитенти изнесуваат 8.494 милиони денари и истите се зголемени за 1.347 милиони денари или 18,8 %.

Обврските по кредити бележат намалување за 91,6 милиони денари во однос на 2022 година, главно како резултат на намалени обврски по основ на пазар на пари.

Капиталот на Банката во 2023 година бележи зголемување за 102,2 милиони денари или 9,2 % како резултат на зголемување на основната главнина преку скрип емисија на нови акции по пат на приватна понуда со што се зголеми основната главнина за износ од 57,7 милиони денари како и генерирање на повисок позитивен финансиски резултат.

✓ Депозити

Секторска структура

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од финансиски институции	658.478	9,2%	413.643	4,9%	-244.835	62,8%
Депозити од претпријатија	1.323.406	18,5%	1.963.931	23,1%	640.524	148,4%
Депозити од домаќинства	5.165.186	72,3%	6.116.705	72,0%	951.519	118,4%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	7.147.070	100,0%	8.494.278	100,0%	1.347.208	118,8%

Во текот на 2023 година, вкупната депозитна база на Банката се зголеми за 1.347 милиони денари или 18,8 %. Депозитите од домаќинства и понатаму имаат доминантно учество во секторската структура со 72,0 %, при годишното зголемување на депозитите од овој сектор за 18,4 %. Депозитите на секторот претпријатија бележат зголемување за 48,4 % со што се зголемува нивното учество во секторската структура за 4,6 п.п, наспроти годишните одливи на депозити од секторот финансиски институции (намалување за 244,8 милиони денари или за 62,8 %).

Валутна структура

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски депозити	4.731.194	66,2%	5.907.049	69,5%	1.175.856	124,9%
Денарски депозити со девизна клаузула	36.262	0,5%	0	0,0%	-36.262	0,0%
Девизни депозити	2.379.614	33,3%	2.587.229	30,5%	207.615	108,7%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	7.147.070	100,0%	8.494.278	100,0%	1.347.208	118,8%

Од аспект на валутната структура, денарските депозити и понатаму го задржуваат доминантното учество во вкупните депозити од 69,5 % (66,2 % во 2022 година). Депозитите во денари бележат годишно зголемување за 24,9 %, како резултат на забрзан раст и кај двата сектора претпријатија и домаќинства при остварен раст на депозитите во странска валута (зголемување за 207,6 милиони денари или 8,7 %), во најголем дел од депозити по видување и долгорочните депозити од секторот домаќинства.

Рочна структура

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити по видување	4.326.699	60,5%	4.936.735	58,1%	610.036	114,1%
Краткорочни депозити	884.791	12,4%	1.194.834	14,1%	310.043	135,0%
Долгорочни депозити	1.935.580	27,1%	2.362.709	27,8%	427.130	122,1%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	7.147.070	100,0%	8.494.278	100,0%	1.347.208	118,8%

Депозитите по видување бележат раст од 610,0 милиони денари или за 14,1 %, со што го задржуваат своето доминантно учество во рочната структура на вкупните депозити од комитенти и истото на крајот од 2023 година изнесува 58,1 % (60,5 % во 2022 година). Годишно зголемување бележат краткорочните орочени депозити за 310,0 милиони денари и долгорочните орочени депозити за 427,1 милиони денари, главно од приливи на депозити од секторот домаќинства (долгорочни депозити во денари и евра).

✓ Средства и пласмани

Позначајните позиции во рамките на вкупните средства на Банката во текот на 2023 година ја прикажаа следнава динамика и структура:

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Парични средства и парични еквиваленти	2.186.630	25,0%	3.320.816	32,9%	1.134.186	151,9%
Вложувања во хартии од вредност и средства за тргување	1.287.145	14,7%	1.594.770	15,8%	307.625	123,9%
Кредити на комитенти, нето	4.807.392	55,0%	4.671.955	46,3%	-135.437	97,2%
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	31.866	0,4%	6.094	0,1%	-25.771	19,1%
Основни средства	215.550	2,5%	257.375	2,5%	41.826	119,4%
АВР и останата актива	208.352	2,4%	245.868	2,4%	37.516	118,0%
ВКУПНА АКТИВА	8.736.934	100,0%	10.096.883	100,0%	1.359.949	115,6%

Динамиката на вкупната актива на Банката е во согласност со движењето на вкупните извори на средства. Паричните средства и паричните еквиваленти имаат најголем удел во зголемувањето на вкупната актива со годишен раст за 1.134,2 милиони денари или за 51,9 %, со што нивното учество во вкупната актива е зајакнато и изнесува 32,9 % (25 % во 2022 година). Вложувањата во хартии од вредност и

средства за тргување се повисоки за 307,6 милиони денари или за 23,9 % во однос на крајот од претходната година. Нето-кредитите на комитенти во овој период бележат годишен пад од 3,2 % или 158,9 милиони денари, но и понатаму имаат доминантно учество во вкупната актива кое на крајот од 2023 година изнесува 46,3 % (55 % во 2022 година). Како резултат на извршени продажби на преземени средства, нивното салдо е пониско за 25,8 милиони денари и заклучно со крајот на 2023 година имаат учество од 0,1% во вкупната актива на Банката (0,4 % во 2022 година).

✓ Кредити

Секторска структура

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Кредити на претпријатија	1.511.557	30,5%	1.308.571	27,3%	-202.986	86,6%
Кредити на домаќинства	3.443.914	69,5%	3.487.952	72,7%	44.038	101,3%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	4.955.471	100,0%	4.796.523	100,0%	-158.948	96,8%

На годишно ниво, бруто-кредитите на комитенти забележуваат намалување во износ од 158,9 милиони денари или 3,2 %. Доминантно учество во секторската структура и понатаму имаат кредитите од секторот население и тоа заклучно со 31.12.2023 година изнесува 72,7 %. Годишно зголемување на учеството бележат кредитите од секторот домаќинства и тоа за 3,2 пп, како резултат на поголемата кредитна поддршка кон овој сектор. Годишното намалување во целост се должи од секторот стопанство (намалување за 202,9 милиони денари или 13,4 %), наспроти годишниот пораст на кредитите од домаќинства за 44,0 милиони денари или за 1,3 %.

Валутна структура

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски кредити	3.087.855	62,3%	3.010.991	62,8%	-76.864	97,5%
Денарски кредити со девизна клаузула	1.838.942	37,1%	1.767.087	36,8%	-71.855	96,1%
Девизни кредити	28.674	0,6%	18.444	0,4%	-10.229	64,3%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	4.955.471	100,0%	4.796.523	100,0%	-158.948	96,8%

Од аспект на валутната структура карактеристична годишна промена имаат денарските кредити кои се намалени за 2,5 % или за 76,9 милиони денари како резултат на намалени кредитни пласмани од секторот стопанство, при негативен придонес кредитите во денари со девизна клаузула, кои бележат пад од 3,9 % или за 71,9 милиони денари, што се должи пред сè од намаленото салдо на кредитите од секторот население (станбени и потрошувачки кредити).

Рочна структура

во илјади денари	31.12.2022		31.12.2023		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Краткорочни кредити	450.949	9,1%	379.399	7,9%	-71.550	84,1%
Долгорочни кредити	4.397.102	88,7%	4.307.843	89,8%	-89.258	98,0%
Нефункционални кредити*	107.420	2,2%	109.281	2,3%	1.860	101,7%
ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ	4.955.471	100,0%	4.796.523	100,0%	-158.948	96,8%

Во однос на рочната структура, годишниот пад на кредитите се должи на долгорочните кредити кои бележат намалување за 89,3 милиони денари или за 2,0 %, како резултат на намаленото салдо на кредитите од секторот стопанство и секторот домаќинства преку намалено салдо на станбени кредити, при негативен тренд и на краткорочните кредити кои бележат намалување за 15,9 % или за 71,6 милиони денари во најголем дел од секторот стопанство.

6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ

6.1. Управување со ризици

Управувањето со ризиците претставува значајна функција во работењето на Банката, којашто обезбедува стабилност на долг рок и остварување на поставените цели со изложување на прифатливо ниво на ризик. Заради важноста на управувањето со ризиците при остварување на финансиските и деловните цели на Банката, во текот на 2023 година се спроведоа мерки и активности коишто дејствуваа во насока на унапредување на воспоставениот систем за управување со ризици.

Во согласност со организациската поставеност, управувањето со ризиците се спроведува на сите нивоа во организациската хиерархиска структура, и тоа на:

1. Стратегиско ниво – од страна на Надзорниот одбор, на Управниот одбор и на Одборот за управување со ризици;
2. Макро ниво – од страна на Дирекцијата за управување со ризици и
3. Микро ниво – од страна на вработените, кои при преземање на ризикот, ја остваруваат својата улога во управувањето со ризиците преку конзистентна примена на интерните акти на Банката.

Управувањето со одделните ризици ги опфаќа активностите поврзани со идентификување, мерење/оцена, следење и контрола на ризиците, со што се создава основа за исполнување на следните цели:

- Вработените кои ги преземаат ризиците и вработените кои управуваат со ризиците јасно да ги разбираат истите;
- Изложеноста на одделни ризици и вкупниот профил на ризик на Банката да биде во согласност со стратегијата и рамката поставена од страна на Надзорниот одбор;
- Одлуките за изложување на одделни видови ризици да бидат во согласност со целите поставени во Развојниот план на Банката;
- Воспоставување и одржување прифатлив сооднос меѓу стапката на принос и преземените ризици;
- Одржување соодветно ниво на капитал за покривање на сите преземени ризици.

➤ Адекватност на капиталот

Управувањето со капиталот на Банката и одржувањето соодветна стапка на адекватност на капиталот претставува составен дел од системот за управување со ризици. Во рамките на овој процес Банката пресметува интересен капитал потребен за покривање на материјалните ризици на коишто е изложена. На крајот на 2023 година стапката на адекватноста на капиталот изнесува 19,13 %, што претставува зголемување од 0,21 процентни поени на годишна основа. На годишна основа се забележува намалување на активата пондерирана според кредитен ризик, а зголемување на пондерираната актива кај валутен и оперативен ризик.

➤ Кредитен ризик

Во текот на 2023 година кредитниот ризик претставуваше ризик со најголемо значење за работењето на Банката, а произлегува оттаму што кредитната активност на Банката претставува доминантна позиција во нејзината вкупна актива.

Во текот на годината беа спроведени повеќе мерки коишто имаа за цел унапредување на целокупниот процес на управување со кредитниот ризик, и тоа од фазата на одобрување, преку фазата на следење и мерење на кредитниот ризик, сè до фазата на присилна наплата на побарувањата.

Во текот на 2023 година Банката вршеше класификација на кредитната изложеност и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва само на поединечна основа.

Преку постојано следење на диверзификацијата на изложеноста од аспект на: сектор, дејност, географска локација, тип обезбедување, тип производ, валута и слично, се обезбеди дисперзирање на кредитниот ризик и оптимизирање на квалитетот на кредитната изложеност.

Вкупната кредитна изложеност на Банката на 31.12.2023 година изнесува 9.630 милиони денари и во однос на 31.12.2022 година е зголемена за 15,33 %. На крајот на годината вкупниот износ на пресметана исправка на вредност/посебна резерва изнесува 131.616 илјади денари и истата на годишно ниво е намалена за 35.688 илјади денари.

Во прилог е претставена секторската структура на кредитната изложеност за 2023 и 2022 година. Споредбено на годишно ниво од секторски аспект се забележува намалување на кредитната изложеност кај нефинансиски правни лица за 222.945 илјади денари и зголемување на кредитната изложеноста кај физички лица и ТП за 55.965 илјади денари и кај финансиски институции за 1.447.064 илјади денари.

➤ Ликвидносен ризик

Во текот на 2023 година Банката на континуирана основа управуваше со ликвидносниот ризик во согласност со законските одредби и интерните акти и тоа преку планирање и следење на приливите и одливите на паричните средства, следење на нивото на ликвидност и стапката на покриеност со ликвидност, воспоставување и одржување на соодветна рочна структура, следење на изворите на средства и нивна концентрација и расположливите неоптоварени средства, интерни ликвидносни показатели, вложувања во удели во инвестициски фондови и сл.

Ликвидната актива на 31.12.2023 година изнесуваше 3.132 милиони денари и на годишна основа е зголемена за 684 милиони денари, односно за 27,9 %.

На крајот на годината учеството на ликвидната во вкупната актива изнесува 31,0 %, а покриеноста на краткорочните обврски со ликвидна актива е 51,1 %.

➤ Пазарни ризици

Преку следење на флукуациите на пазарните цени на хартиите од вредност коишто се дел од портфолиото за тргување, Банката на редовна основа управуваше со пазарниот ризик.

Заради минималното учество на портфолиото за тргување во вкупната актива на Банката, ризикот што произлегува од промената на цените на финансиските инструменти нема значајно влијание врз нејзиното работење.

Во рамките на пазарните ризици, Банката управува и со каматниот и со валутниот ризик. Банката на редовна месечна основа го утврдува ефектот од промените на каматните стапки врз економската вредност на портфолиото на банкарските активности, за што доставува извештаи до органите на управување во Банката и до НБРСМ. Каматниот ризик мерен преку учеството на промената на економската вредност на портфолиото на банкарските активности во сопствените средства бележи намалување од 2,54 % на крајот на 2022 година на 2,43 % на крајот од 2023 година.

Управувањето со валутниот ризик се остварува преку почитување на законските и интерно дефинираните лимити со кои се ограничуваат отворените девизни позиции по одделни валути и агрегатно, како и преку дефинирање и примена на прифатливи инструменти за ублажување на истиот. Во текот на годината споменатите показатели се движеа во рамките на воспоставените лимити.

На 31.12.2023 година отворената девизна позиција на Банката е долга и изнесува 96,1 милиони денари, што претставува 8,5 % од сопствените средства на Банката.

➤ Оперативен ризик

Следењето и управувањето со оперативниот ризик што се појавува како последица на несоодветни или на погрешни интерни процеси, заради грешки на вработените, грешки на системот или заради влијанието на надворешни настани во Банката се спроведуваше во согласност со Политиката за управување со оперативен ризик.

Од извршената анализа на пријавените оперативни ризици во текот на 2023 година, најчеста причина за појава на ризични настани биле човечкиот и надворешниот фактор со приближно учество во вкупно пријавените штетни настани.

Управувањето со оперативните ризици се врши децентрализирано од страна на сите вработени и организациски единици, додека следењето и известувањето се надлежност на Дирекцијата за управување со ризици. Управувањето со оперативниот ризик е сложен процес кој бара активно учество на сите вработени во Банката со цел минимизирање на можноста за настанување штетни настани, ограничување на обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво коешто е прифатливо за Банката.

Во текот на 2023 година беа спроведени обуки за оперативен ризик на три нивоа и тоа: прво ниво за сите вработени, второ ниво за известувачите за оперативен ризик и трето ниво за лицата вклучени во годишната оценка на оперативниот ризик.

➤ Други немерливи ризици

Врз основа на добиените материјали од надлежните организациски единици, Дирекцијата за управување со ризици на квартална и годишна основа изработува извештаи за следење на стратегискиот и репутациониот ризик, коишто ги доставуваше

до Одборот за управување со ризици, до Управниот одбор, до Одборот за ревизија и до Надзорниот одбор.

Преземените мерки за унапредување на системот за управување со ризици придонесоа Банката да оствари ефикасно управување со нив, односно да ја одржува изложеноста на ризиците од оваа група на умерено ниво.

➤ Стрес-тест анализи

Дел од системот за управување со ризици претставуваат и стрес-тест анализите коишто се спроведуваат најмалку на годишна основа. Банката изврши стрес-тестирање на изложеноста на одделните ризици, како и на нивното меѓусебно влијание преку спроведување комбинирано сценарио и стрес-тестирање во обратна насока со состојба на 31.12.2023 година. Резултатите од стрес-тест анализата го рефлектираат влијанието на одделните ризици врз финансискиот резултат, ликвидносните показатели и стапката на адекватност на капиталот на Банката, при што истите покажаа дека солвентноста и ликвидноста нема да бидат загрозени и при реализација на претпоставките дефинирани во поодделните сценарија, комбинираното сценарио и стрес-тестирањето во обратна насока.

6.2. Корпоративно банкарство – Корпоративни клиенти и МСП

✓ Кредитирање корпоративни клиенти и МСП

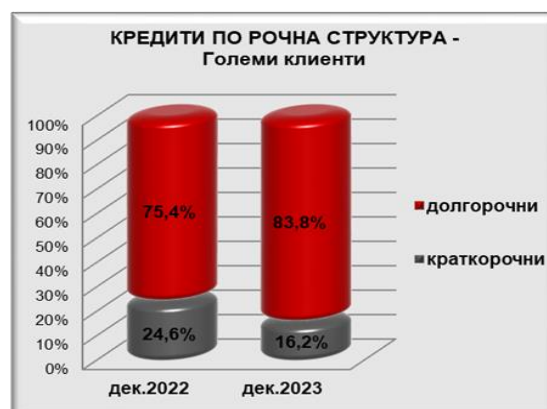
Во текот на 2023 година, Банката ја зајакнуваше соработката со постојните квалитетни клиенти, поддржувајќи ја нивната ефикасност и успешност со понуда на индивидуални решенија и производи, а со цел создавање и одржување долгорочно партнерство.

Преку редовни контакти и посети на клиенти, континуирано се следеа потребите и задоволството од соработката, што придонесе за поквалитетно управување со конкурентноста на понудата на кредитните продукти, услугите од областа на платните промети, документарното работење и електронското банкарство.

Заради енергетската криза и зголемената инфлација кои значително влијаеа врз економијата, во продажбата на производите од Банката се таргетираа високо бонитетни компании со развоен потенцијал, со одржливи и профитабилни инвестициски проекти и со способност за сервисирање на обврските.

Банката континуирано преземаше активности за засилен мониторинг на работењето на клиентите со повисок кредитен ризик што резултираше со подобрување на наплатата на редовните и побарувањата во доцнење.

Банката во кредитирањето се насочи кон МСП клиенти со добри развојни проекти, па заради тоа се забележува пораст на учеството на МСП клиентите во однос на корпоративните клиенти. Од аспект на структурата на кредитното портфолио на Банката на 31.12.2023 година, учеството на кредитите на корпоративните клиенти изнесува 46,1 %, а кредитите на МСП учествуваат со 53,9 % во вкупните кредити на правните лица.

Според валутната структура, во кредитното портфолио на големите клиенти доминантно учество имаат денарските кредити од 91,9 %, во исто време се забележува пораст на учеството на кредитите со девизна клаузула од 4,9 % на 6,0 %. Учеството на девизните кредити се одржува на слично ниво како и претходната година, односно учествуваат со 2,0 % во вкупната кредитна изложеност на големите клиенти.

Во однос на рочната структура, во кредитното портфолио на големите клиенти може да се забележи дека има значителен пораст на долгорочните кредити за 2023 година во однос на 2022 година. Па така учеството на долгорочните кредити во 2023 година изнесува 83,8 % од вкупното портфолио на големи клиенти, што претставува пораст од 8,4 пп, за сметка на учеството на краткорочните кредити кои бележат намалување и изнесува 16,2 %.

Според валутната структура, во кредитното портфолио на МСП се забележува дека учеството на денарските изнесува 94,6 % што претставува зголемување од 0,6 пп. Кај учеството на кредитите со девизна клаузула се забележува благ пораст и тоа од 4,2 % за 2022 година, учеството е зголемено на 4,5 % за 2023 година.

Во однос на рочната структура, кредитното портфолио на МСП се карактеризира со доминантно учество на долгорочните кредити, односно 80,4 %. Краткорочните кредити за 2023 година учествуваат со 19,6 % во вкупното портфолио на МСП клиенти, за разлика од 2022 година кога учествувале со 14,4 %.

✓ Депозитно работење на корпоративни клиенти

Стабилизирањето на економијата носи повеќе од двојно зголемување на депозитната база на корпоративните клиенти, но и подобрување и во рочната структура на депозитната база, па депозитите по видување бележат значително намалување во однос на претходната година.

Учеството на депозитите по видување од 75,6 % за 2022 година, значително се намалува и изнесува 41,3 % за 2023 година, што претставува намалување од 34,3 пп. За разлика од депозитите по видување, учеството на орочените депозити во вкупното портфолио бележат пак значителен пораст и за 2023 година нивното учество изнесува 58,7 % во споредба со минатата година кога нивното учество изнесувало 24,4 %.

Во однос на валутната структура, учеството на денарските депозити во текот на 2023 година бележи пораст од 3,9 пп за сметка на девизните депозити. Денарските депозити имаат доминантно учество од 97,3 %, наспроти девизните депозити кои учествуваат само со 2,7 % во вкупното депозитно портфолио на големите клиенти.

Депозитната активност во делот на МСП исто како кај корпоративните клиенти бележат тренд на пораст во однос на претходната година и тоа за 15,5 % или 162,6 милиони денари во текот на 2023 година.

Анализирано по валутна структура и во 2023 година денарските депозити го задржуваат доминантното учество во депозитната база на МСП со 91,5 %, при што бележат пораст на учеството од 2,7 процентни поени во однос на претходната година. Учеството на девизните депозити пак бележи пораст за 0,7 процентни поени и тоа од 7,8 % за 2022 година на 8,5 % за 2023 година.

Во рочната структура на вкупните депозити на МСП, депозитите по видување сè уште имаат доминантно учество од 94,0 % во вкупните депозити на МСП клиентите.

6.3. Деловна мрежа

Во текот на 2023 година, Банката им овозможи на нејзините клиенти професионално користење на производите и услугите, притоа ставајќи го акцентот на ефикасноста на своите услуги преку квалитетното и брзо опслужување.

И во текот на 2023 година Банката го насочи фокусот на работењето во сегментот Деловна мрежа на патот кон остварувањето на поставените деловни цели, и тоа:

- Подобрување на квалитетот на услугата, а со тоа зголемување на задоволството и на лојалноста на клиентите кон Банката;
- Преземање активности за дополнителна продажба на производи и услуги на постојните клиенти;
- Обуки, тренинзи и тестирање на вработените со цел зајакнување на стручноста и на знаењето на вработените во филијалите и во експозитурите;
- Континуирана поддршка на вработените за остварување на продажните цели и следење на степенот на остварување;
- Подобрување на организацијата на работење и ефикасноста на процесите.

➤ Физички лица

Преку целата година, Банката активно и во согласност со пазарните услови, потребите и барањата на корисниците ја приспособуваше понудата преку измена на условите и воведување продажни промоции со акцент на потрошувачките и станбените кредити.

Конкурентноста на понудата овозможи успешна реализација и зголемување на учеството на потрошувачките кредити кај портфолиото на физичките лица.

Во вкупните кредити на домаќинства, најголемо процентуално учество имаат потрошувачките и хипотекарните кредити со 56,5 %, потоа следуваат станбените кредити со 37,6 % и останато, кредитните картички и негативните салда.

Во областа на депозитното работење, во 2023 година, Банката и натаму продолжи со систематскиот пристап во спроведувањето на стратегијата на задржување на постојното депозитно портфолио и селектирање на новите депозити во согласност со пазарните услови. По валутната структура на депозитите од секторот домаќинства, штедењето во денари во текот на 2023 година учествува со 59,7 %, наспроти штедењето во странска валута коешто учествува со 40,3 % во вкупното депозитно портфолио.

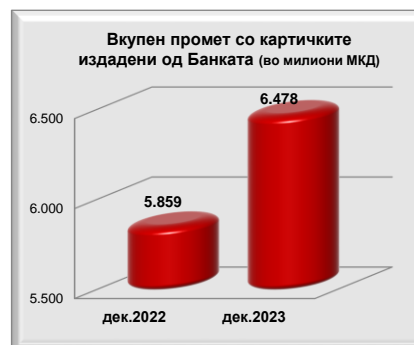
Во однос на рочната структура, депозитите по видување учествуваат со 56,9 %, додека орочените депозити до и над една година со 43,1 %. Се забележува тренд на пораст на орочените депозити во однос на 2022 година.

6.4. Картично работење

Вкупниот број картички на крајот од 2023 година изнесува 47.275, од кои 46,8 % се однесуваат на VISA, додека 53,2 % на Mastercard коишто во текот на годината го зголемија своето учество за 11 пп.

Во текот на 2023 година, се реализираа многубројни презентации кај правни лица со цел зголемување на директната продажба на картичките, аквизиција на правни лица за исплата на плата преку дебитни картички, како и воспоставување стабилни и постојани деловни односи со клиентите.

Заклучно со 31.12.2023 година со картичките издадени од Банката направени се 2.887 илајди трансакции и реализиран е промет од 6.478 мил.МКД. Споредбено со минатата година бројот на трансакции преку картичките издадени од Банката бележат пораст од 15 %, додека реализираниот промет е зголемен за 11 %.

6.5. Платен промет во земјата и странство

Во 2023 година Банката продолжи успешно да ги извршува активностите во делот на платните промети и максимално да се ангажира во задржување на довербата и одговарање на потребите на своите комитенти.

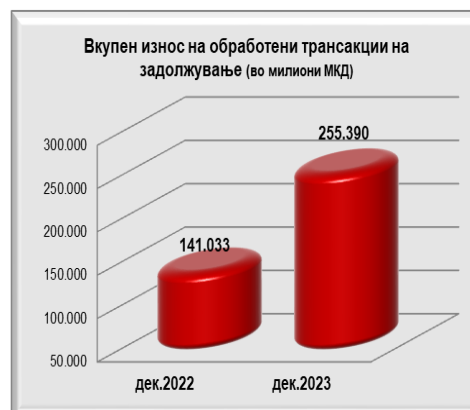
Банката работеше на доближување на производителите до постојните клиенти и привлекување нови преку понуди приспособени на потребите на клиентот и продолжи со обезбедување брза и квалитетна услуга.

На почетокот на годината, Банката го продолжи процесот на имплементација на одредбите од Законот за платежните услуги и платни системи и подзаконските акти со висока респонзивност што резултираше со донесување на соодветната документација, нејзино објавување на интернет страницата и оперативно спроведување во практичното работење.

➤ Платен промет во земјата

Банката вршеше услуги од денарскиот платен промет преку мрежата филијали и експозитури и преку електронско и мобилно банкарство наменето за физички и правни лица.

Во текот на 2023 година се евидентирани позитивни движења во доменот на денарскиот платен промет. Бројот на новоотворени сметки за правни лица бележи зголемување во однос на бројот на новоотворени сметки во 2022 година. Износот на обработени трансакции на задолжување во споредба со минатата година бележи пораст од 81,1 % со што се продолжува трендот на зголемување.

Покрај вообичаените стандардни услуги од платниот промет и во 2023 година Банката продолжи да го промовира и да го развива користењето на електронското и мобилното банкарство.

➤ Платен промет со странство

Во 2023 година Банката продолжи со целосна и брза банкарска услуга, со цел ефикасно, квалитетно и навремено исполнување на барањата на клиентите. Банката ги вршеше непречено трансакциите за обработка на ностро и лоро дознаки при што е реализирано зголемување од 2,7 % кај бројот на обработени девизни лоро и ностродознаки во однос на минатата година.

Во периодот 1.1.2023 до 31.12.2023 година, во платниот промет во странство, Банката реализирала плаќања во вкупен износ од 2.410 милиони денари. Во однос на истиот период минатата година, Банката остварила зголемување за 3,2 % во однос на износот на реализирани трансакции на плаќања.

Во делот на платниот промет со странство ќе продолжи да се стреми кон поефикасен, поквалитетен и лесно достапен банкарски сервис.

6.6. Електронско банкарство

Банката продолжи да го афирмира работењето на клиентите по пат на електронско банкарство и го задржа позитивниот тренд на раст и во бројот на корисници и според бројот на реализирани налози. На зголемувањето на бројот на корисници дополнително влијаеше и тоа што Банката континуирано ја нуди оваа услуга без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци.

Исто така продолжи растот и во бројот на корисници на апликацијата за мобилно банкарство ТТК М-банк со единствен, модерен и препознатлив дизајн, кој овозможува

користење на производите и услугите на Банката, односно управување со сопствените финансии преку целосна достапност на банкарските услуги на мобилните телефони со оперативен систем Android и iOS, независно од времето и од локацијата на корисникот.

Евидентно е зголемување на бројот на корисници на електронските сервиси за информирање (СМС и е-пошта), што укажува на фактот дека клиентите ја препознаваат предноста на овој сервис, што овозможува брзо и сигурно информирање и контрола на состојбите на сметките, како и поголема безбедност и заштита при реализацијата на трансакциите.

6.7. Средства и ликвидност

Во текот на изминатата година Банката успешно управуваше со активата и пасивата, со ликвидносниот и валутниот ризик, како и со оперативната и стратегиската ликвидност, во согласност со законските и со подзаконските акти, а во линија со поставените цели и задачи од Комисијата за управување со актива и пасива, Одборот за управување со ризици и Комисијата за управување со ликвидност, притоа почитувајќи ги дефинираните регулаторни и интерни лимити за изложеност кон ликвидносниот и валутниот ризик.

Во 2023 година целиот банкарскиот сектор функционираше во услови на затегната монетарна политика. Каматната стапка на основниот инструмент за монетарно регулирање - благајничките записи (БЗ) во неколку наврати се зголемуваше и се движеше од 4,75 % до 6,30 % на крај на година, додека понудениот износ на благајнички записи од 10 милијарди денари остана ист во текот на целата 2023 година.

Во текот на годината, Банката успешно се справи со притисокот на девизниот пазар, главно како резултат на растот на цената на енергенсите, зголемените геополитички тензии во Европа и високата стапка на инфлација, не само во нашата земја туку и во светот.

Банката одговори позитивно на предизвиците предизвикани од зголемување на основната каматна стапка од страна на НБРСМ и внимателно ја водеше политиката на каматни стапки, со цел на одговори на потребите на своите клиенти без да ја наруши профитната маргина на Банката.

Во текот на 2023 година, каматните стапки на државните хартии од вредност имаа тенденција на пораст со зголемување на стапката на принос и тоа кај 12-месечните денарски државни записи од 3,50 % до 4,25 %, кај 2-годишна државна обврзница од 4,55 % до 5,25 %, кај 3-годишна државна обврзница од 4,45 % до 4,65 %, кај 15-годишните државните обврзници во денари каматните стапки се движеа од 5,40 % до 6,15 %, додека кај 15-годишните државните обврзници со девизна клаузула каматните стапки се движеа од 5,65 % до 5,90 % на крајот од годината.

Банката го пласираше вишокот ликвидни средства во хартии од вредност издадени од државата и НБРСМ, во Расположливи депозити преку монетарните инструменти на НБРСМ, како и на Меѓубанкарскиот пазар на пари. Видот и инструментите што беа користени за пласирање на вишокот на средствата зависеа од тековната и планираната рочна структура на средствата и обврските на краток и долг рок како и од движењата на каматните стапки на пазарот на пари и на хартиите од вредност. Тековните потреби од ликвидни средства главно беа задоволени на домашниот меѓубанкарскиот пазар на пари.

Во изминатата година, коефициентот на ликвидната актива, како однос на ликвидната актива и вкупната актива, анализиран на месечно ниво, се движи во

интервалот од 25,61 % до 32,23 % и е на нивото на ликвидност на банкарскиот систем. На 31.12.2023 година коефициентот на ликвидна актива изнесува 31,02 %⁴.

Банката ефикасно и ефективно ја исполнува обврската за задолжителна резерва и во согласност со промената на Одлуката за исполнување на ЗР, каде што бројот на периоди на исполнување е намален од 12 на 9 периоди, просечно месечно постигнува коефициент на исполнување на денарската задолжителна резерва од 116,26 %. Банката ја следи девизната ликвидност преку интерни оперативни лимити, со цел максимизирање на можностите за валутна и рочна трансформација на изворите на средства со едновремено исполнување на обврската за девизна задолжителна резерва во согласност со законската регулатива. Банката ја исполнува обврската за задолжителна резерва во евра со издвојување средства на девизната сметка на Народна банка на Република Северна Македонија во странство најмалку еднакво на 90 % од пресметката и 10 % од пресметаната задолжителна резерва во евра ги издвојува на девизната сметка во евра во МИПС во НБРСМ.

Структурата на ликвидната актива којашто ја одржува Банката овозможува ефикасно управување со ликвидноста, обезбедувајќи принос на вишокот ликвидност над пресметката на задолжителната резерва со пласманите во државни хартии од вредност (ДХВ) и благајнички записи (БЗ). Вложувањата на Банката во ДХВ и БЗ на крајот на годината изнесуваат 1.694,06 милиони денари и се зголемени за вкупно 320 милиони денари, односно за 23,6 % во однос на вложувањата на крајот на минатата година. Зголемување има и кај вложувањето на Банката во ДЗ на 12 месеци за 100 милиони денари, додека пак вложувањето на Банката во ДО е зголемено за 209 милиони денари. Вложувањата на Банката во БЗ на крајот од 2023 година изнесуваат 188 милиони денари и се зголемени за 11 милиони денари.

Во текот на целата година Банката ја одржува агрегатната отворена девизна позиција којашто е во рамките на лимитот поставен со регулативата на НБРСМ и Политиката за управување со валутен ризик и ефикасно управува со девизниот ризик минимизирајќи ја веројатноста од настанување загуба како резултат на неповолно движење на интервалутарните односи на девизниот пазар.

Во текот на годината, Банката ги исполнува и регулаторните обврски за Стапката на покриеност со ликвидност - СПЛ на збирно ниво, ја следи СПЛ во денари и евра како значајни валути и ефикасно ја следи и одржува рочната структура на позициите од аспект на нивната усогласеност според преостанатата рочност на збирно ниво и според секоја значајна валута (денари и евра) преку извештаите за РС. Како дел од процесот на управување со ликвидносниот ризик Банката ги утврдува и следи на збирно ниво и по значајна валута расположливите неоптоварени средства, го пресметува нивото на концентрација на изворите на средства според најголемите депоненти и според инструменти/производи, цената на изворите и нивната рочност, можноста за обновување на изворите и ги исполнува интерните ликвидносни показатели дефинирани во Политиката за ликвидносен ризик.

Во текот на 2023 година, Банката продолжи со континуирано следење и сервисирање на обврските од склучени кредитни линии одобрени од страна на Развојната банка на Северна Македонија (РБСМ), при што состојбата на кредитните обврски на Банката на 31.12.2023 година се намалени за 2,64 % и изнесуваат 96,1 милиони денари (2022 година: 98,6 милиони денари).

➤ **Трезорско работење**

Во текот на 2023 година Трезорот успешно ги извршуваше редовните активности, снабдување на Филијалите и експозитурите со потребна готовина,

⁴ Во согласност со новата Политика за управување со ликвидносен ризик со важност од 29.12.2023 година, како ликвидна актива се користи категоријата „Висококвалитетна ликвидна актива –ВКЛА“ од извештајот за Стапката на покриеност со ликвидност според Одлуката за методологијата за управување со ликвидносен ризик на НБРСМ.

вршеше обработка на домашната и странска валута, ги опслужуваше банкоматите поставени во изнајмени простории и го организираше транспортот на пари потребни за банкоматите кои се поставени во Филијали и експозитури на Банката.

Постапувајќи по Одлуката на НБРСМ за проверка на автентичност и соодветност, условите на враќање во оптек на книжни и ковани пари, Трезорот вршеше обработка и пречистување на книжните пари со машините што ги набави Банката за оваа намена.

Банката продолжи да соработува со надворешното лице во делот на вршење на услугата транспорт и пренос на готовина во денари и девизи со кое Трезорот има добра соработка и успешно го менаџираше снабдувањето со готовина.

Банката, заради дисперзија на ризикот, има склучено договор со уште едно надворешно лице - давател на услуга за транспорт на готовина и опслужување банкомати во денари, така што оваа услуга ја вршат два правни субјекти со што е зголемен квалитетот и ефикасноста во снабдувањето со готовина на деловната мрежа и опслужувањето на банкоматите.

Во 2023 година, Банката продолжи со процесот за проширување на мрежата банкомати, така што до крајот на 2023 година вкупниот број банкомати изнесува 83.

➤ **Работа со хартии од вредност**

Во деловната 2023 година Банката, во доменот на работа со хартии од вредност, преземаше мерки и активности за привлекување нови клиенти преку развиената мрежа на експозитури низ целата земја преку унапредување на квалитетот на услугите, следење на потребите на клиентите, информирање и известување за можностите и ризиците поврзани со инвестициите во хартии од вредност.

Со постојаната заложба за унапредување на транспарентноста при извршувањето на услугите кон своите постојани клиенти како и кон идни потенцијални клиенти, на крајот од 2023 година, Банката успешно и навремено изврши усогласување со насоката за транспарентни стандарди при наплата на надоместоци и провизии и изврши измена и дополнување на Тарифникот на своите услуги.

Покрај редовното тргување, продолжи да го промовира и електронското тргување со хартии од вредност преку платформата е-трејдер и како резултат на унапредување на квалитетот на услугите, следење на потребите на клиентите календарската 2023 година ја заврши со вкупно учество на пазарот на капитал од 5,15 %.

6.8. Маркетинг и развој на производи

Во 2023 година Банката делуваше посветено на приспособување на динамиката на пазарот и развојните потреби на клиентите. Во таа насока продолжи активното унапредување на понудата на производи и услуги со атрактивни, конкурентни и поволни услови дизајнирани ефикасно да излезат во пресрет на финансиските потреби на корисниците.

Со цел да обезбеди дополнителна вредност и максимална поддршка за корисниците во согласност со пазарните услови, во мај 2023 година Банката понуди исклучително поволни услови за потрошувачките, станбените и хипотекарните кредити со пониски, фиксни каматни стапки и подолги рокови на отплата, без трошоци за одобрување, со и без полиса за ризико животна осигурување за физички лица што резултираше со значајно зголемување на обемот на новоодобрени кредити и поволно се одрази на одржување на стабилноста на кредитното портфолио, на задржување и на привлекување на квалитетни кредитокорисници во 2023 година.

Понудата на промотивните ПРОМО ФИКС во повеќе наврати до крајот на годината беше продолжена и модифицирана со зголемени каматни стапки и резултираше со значителен раст на депозитната база. Поволните услови како и

модерните услуги во сегментот на штедење за физички лица, можноста за електронско орочување на депозити преку електронското и мобилното банкарство активно да ја промовираа културата и навиките за штедење што придонесоа за позитивни остварувања.

Понудата на двата картични брендови, Visa и Mastercard, овозможи бројни поволности за корисниците во текот на годината, поголем избор за брз, едноставен и безбеден начин на плаќање со поволностите како: „3DS2 Secure“ безбедност за плаќање преку интернет, управување со дневните лимити за плаќање преку мобилното и електронско банкарство, бесплатна нотификација за реализирани трансакции преку мобилното банкарство и други. Корисниците на овие картички имаа можност да користат повеќе промотивни акции овозможени од страна на Visa и на Mastercard.

Банката во месец ноември ја започна наградната игра „Плаќам и добивам повеќе со Mastercard® кешбек“ во сопствена организација, а во соработка со Mastercard која им овозможи на првите 500 (петстотини) лица корисници кои ќе направат 5 (пет) поединечни трансакции со Mastercard® дебитна или кредитна картичка издадени од ТТК Банка АД Скопје, секоја со износ еднаков или поголем од 1.000 денари, во времетраењето на наградната игра да добијат поврат на средства во износ од 1.000 денари.

Подобрените услови на производите и услугите, продажните промоции и промотивните активности придонесоа за јакнењето и проширувањето на соработката со постојните корисници како и привлекувањето нови корисници кои својата плата или пензија ја добиваат во ТТК Банка АД Скопје.

Добро утврдениот концепт на унифицирани услови и оптималниот број производи приспособени за пошироки групи корисници и во текот на изминатата година придонесуваше за полесно пренесување на карактеристиките на производите, успешна и ефикасна продажба.

Понудата на едни од најповолните услови на пазарот за услугите достапни преку платформите на електронското и мобилното банкарство, како и нивното континуирано унапредување придонесе за одржување на позитивниот тренд на раст на бројот на корисници и налози преку електронските канали.

Во доменот на работењето со правните лица, основната карактеристика на деловниот однос беше диференцираниот пристап за сегментите на корпоративни и МСП-корисници.

Екстерната комуникација како интегрален дел од маркетингот и промотивните активности и оваа година се фокусираше на реализација на маркетинг-целите, на зголемување на свеста и на создавање интерес за производите и за услугите што ги нуди Банката со цел раст на угледот и пораст на продажбата.

Сите новости во врска со производите и услугите редовно се претставуваа во рекламните материјали со препознатлив имиџ и со примена на единствен конзистентен начин на пренесување на информацијата до корисниците.

Во текот на изминатата година, со присуство на традиционалните и нови медиуми, Банката ја промовираше понудата на ненаменските потрошувачки кредити, станбените и хипотекарните кредити со животно осигурување, мобилното банкарство, промотивните депозити, како и платежните картички за физички и за правни лица.

Редовно беа претставувани и дистрибуирани сите информации, промени и рекламни материјали до вработените, со што навремено беа запознаени со сите новини во работењето на Банката.

Банката редовно и транспарентно ја известуваше јавноста и медиумите за сите значајни настани поврзани со работењето на Банката преку директна соработка со истите и преку својата интернет-страница.

Во делот на грижата за корисници, Банката реализираше брза и навремена реакција во однос на добиените поплаки што позитивно влијаеше врз имиџот на Банката, на подобрувањето на процесот на директна комуникација со крајните

корисници и јакнењето на довербата кон Банката. Во оваа област беше донесена и Политика за управување со поплаки како нов интерен акт кој ги регулира општите начела и правила за управување со поплаки од клиенти, притоа следејќи ги регулаторните барања, највисоките стандарди и најдобрите практики.

6.9. Информатичка технологија и позадински работи

Во 2023 година Банката продолжи со спроведување проекти од информатичката технологија во областа на инфраструктурата и системскиот развој, со коишто се надгради хардверската и виртуелната инфраструктура, се поддржа комерцијалниот развој на производи, се консолидираа решенијата за автоматизација на работењето, беа развиени нови интерни решенија. Се надгради апликативното решение за управување со ризици, беа имплементирани измени за усогласување со новите регулаторни барања, се прошири и се подигна нивото на контрола во и вон работно време. Измените и подобрувањата на ИТ-системите овозможиле Банката ефикасно да го следи растот на пазарот и обемот на работа и лесно да се приспособува кон промените во организацијата, промените во регулативата и кон решенијата за нови производи и услуги. Како најзначајни активности би ги издвоиле:

- Имплементирано решение за креирање сопствен извештај од Македонско кредитно биро;
- Воведени два нови извешати од Македонско кредитно биро (вкупно платени придонеси и информација за работен однос) за потребите на кредитна анализа на физички лица;
- Континуирана ИТ-поддршка на работните процеси во Банката;
- Имплементација на одлуката за кредитен ризик во делот на пренос на нефункционални кредити;
- Воведување решение за евиденција на неактивни сметки во согласност со законските измени во делот на платниот промет;
- Регулаторни измени во делот на известување кон НБРСМ за платежна статистика;
- Започнат проект за електронска идентификација со користење на ONE-ID решението;
- Имплементирано решение за годишно известување на клиентите физички лица за надоместоци во согласност со измените во законот за платен промет и
- Масовна промена на мрежни уреди со цел поголема заштита на информативниот систем.

➤ Позадинско работење

Во текот на 2023 година зајакнати се интерните контроли и автоматизираноста на позадинските активности. Навремено се имплементирани сите измени произлезени од промените во законската регулатива особено во согласност со новиот Закон за платежни услуги и платни системи.

Целосно успешно е реализиран проектот со SIA за проширување на мрежата на ATM-и и започнат е нов проект Visa Direct-инстант плаќања.

6.10. Човечки ресурси

Банката во текот на 2023 година продолжи да ја обезбедува целокупната општа и логистичка поддршка на сите организациски единици и делови на Банката и да се грижи за статусот и добросостојбата на вработените. Во текот на 2023 година фокусот беше унапредување на работните процеси преку планирање на работната сила, давање поддршка на менаџерскиот кадар за соодветна распределба на вработените, водејќи сметка за континуитет во работењето и обуки на вработените. Така, покрај унапредување на процесите на регрутација и селекција, главен акцент беше ставен на процесот во спроведувањето на внатрешната мобилност и вертикалните унапредувања, придонес во исполнување на планот за стручно усовршување на вработените, унапредување на процесот на годишно оценување на работната изведба на вработените, унапредување на системот на награди и надоместоци за вработените преку примена на стимулативна политика и нагорно усогласување на платите.

Во текот на 2023 година, се ревидираа правилниците за внатрешната организација и работа и за систематизацијата на работните места во Банката, при што деловната мрежа се прошири со два нови организациски дела – експозитури (Ѓорче Петров и Гевгелија). Исто така, се извршија одредени организациски промени во Дирекцијата за деловна мрежа и се воведо нова организациска единица за развој на дистрибутивни канали во рамки на оваа дирекција, која ќе започне со работа во првиот квартал од 2024. Во текот на годината, се ревидираа интерните акти поврзани со корпоративното управување: Етички кодекс во кој меѓу другото се зајакнаа одредбите за заштита на потрошувачи, Политиката за наградување и Процедурата за наградување, Политиката за избор, следење на работењето и разрешување на лицата со посебни права и одговорности и Процедурата за оценување. Кон крајот на годината се донесе нова тригодишна Стратегија за управувањето со човечките ресурси.

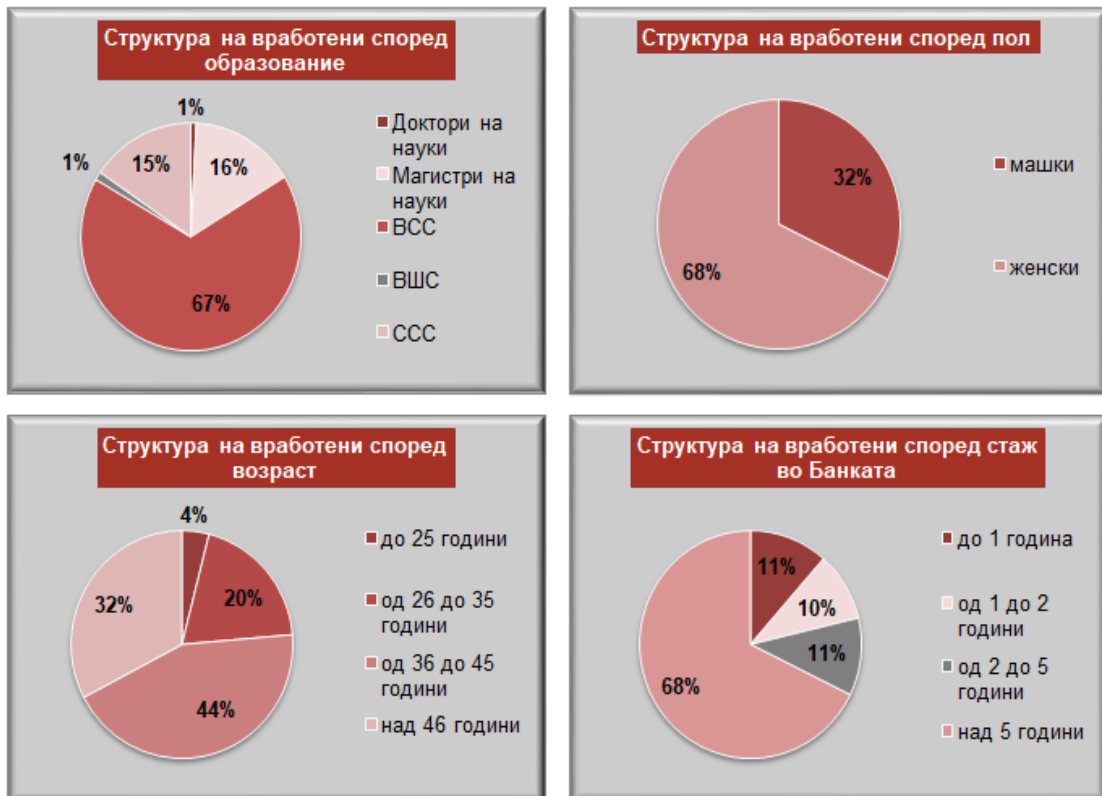
➤ Структура на вработени

ТТК Банка АД Скопје ја заврши 2023 година со 254 вработени, што е зголемување за 14 вработени во однос на претходната година.

Во текот на годината работниот однос им престана на 15 вработени (по разни основи), а беа регрутирани вкупно 30 нови вработени. Од аспект на внатрешната мобилност во текот на 2023 година беа реализирани вкупно 25 прераспоредувања од една на друга работна позиција, од кои 20 се вертикални промоции/унапредувања (8 се назначувања на раководни позиции), а 5 се однесуваат на хоризонтални прераспоредувања. Стапката на флукуација изнесува околу 6,1 % што е во рамки на прифатливото ниво.

За непречен тек на работните процеси, Банката ангажираше 11 дополнителни лица преку агенции за привремено вработување од кои 1 лице како замена за подолгорочно отсуство на вработен.

Структурата на вработени со 31.12.2023 година, според образование, возраст, стаж и пол, се дадени во приказот подолу:

➤ Стручно усовршување

Банката посветува значајно внимание на своите вработени како еден од најзначајните фактори за остварување на своите стратешки цели. Инвестирањето во човечкиот потенцијал, вложувањето во тимската работа и стручното усовршување со цел нивен континуиран развој и унапредување во кариерата, продолжи да биде клучен приоритет и во 2023 година.

Во 2023 година, планот за стручно усовршување се реализираше речиси во целост. Покрај задолжителните законски обуки и обуките за новините во законската регулатива поврзана со банкарското работење (СППиФТ, ризици, информациска сигурност, заштита на лични податоци, корпоративно управување), во текот на 2023 година се реализираа 79 настани од едукативен карактер на кој присуствуваа 89 вработени. Тројца вработени во текот на 2023 година се стекнаа со специјалистички сертификати, а во тек се специјалистички обуки за уште четворица вработени.

Во 2023 година 17 лица со посебни права и одговорности и 2 лица носители на контролна функција присуствуваа на 33 едукативни настани во областа или професионалниот развој.

6.11. Внатрешна ревизија

Во доменот на внатрешна ревизија Банката продолжи да ги спроведува своите активности во согласност со Законот за банки, Одлуката за правила за добро корпоративно управување во банка и другите законски прописи како и повелбата, процедурата за работа и останатите интерни акти на Службата за внатрешна ревизија.

Активностите во овој дел се вршат во согласност со Годишниот план за спроведување ревизии, кој се изготвува врз основа на оцена на ризици, а е одобрен од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Во текот на 2023 година, активностите на Банката во делот на внатрешна ревизија беа насочени кон ревидирање на следните области од работењето на Банката: активности во мрежата на филијалите/експозитурите на Банката, вклучително и управување со готовина на благајни и банкомати, корпоративно управување, активности на Службата за контрола на усогласеност на работењето со прописи, управување со оперативен ризик и користење услуги од надворешни лица, активности во Одделот за тргување со хартии од вредност, кредитирање правни лица, управување со каматен, со пазарен и со валутен ризик, трезорско работење, процес на управување со сигурност на информативен систем и ИТ-активности, кредитирање физички лица, адекватност на капитал и ПИК, заштита на личните податоци, методологија за класификација и спроведување на политиката за наградување.

Во текот на 2023 година, се спроведоа сите планирани ревизии во согласност со Годишниот план за 2023 година, со што целосно се опфатени планираните сегменти и деловни процеси предвидени во Годишниот план. Извештаите од спроведените ревизии редовно беа претставувани на седниците на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија на Банката. Надлежните одговорни лица и органите на Банката се информирани за наодите, за идентификуваните слабости и за препораките за нивно надминување преку писмени извештаи. Покрај планираните ревизии, Службата за внатрешна ревизија изврши и вонредни непланирани ревизии по барање на менаџментот на Банката.

На месечна основа, се следеше имплементацијата на препораките предложени во извештаите за ревизија и ги известуваше органите на Банката за статусот на нивната реализација. Најголемиот дел од предложените мерки се реализирани во дадените рокови, што ја покажува респонзивноста на Управниот одбор во однос на унапредување на контролните механизми и зголемување на ефикасноста на процесите со цел подобрување на целокупното работење на Банката.

Во текот на 2023 година, се изврши самооценување на работењето во согласност со интерните акти на Службата (Повелба за внатрешна ревизија и Програма за уверување во квалитетот и унапредување на Службата за внатрешна ревизија) и Меѓународните стандарди на IIA за професионална практика на внатрешната ревизија и Кодексот на етика.

Во текот на годината, Службата за внатрешна ревизија изврши проверка и изработка на извештаи за следење на постапувањето на Банката по Акциски план, во согласност со препораката на регулаторот.

За своето работење Службата за внатрешна ревизија изработи и достави до органите на Банката годишен извештај, кој по разгледување од Надзорниот одбор е доставен до Народната банка на Република Северна Македонија. Во текот на годината Службата изработи и полугодишен извештај за работењето кој беше разгледан од страна на органите на Банката

6.12. Сигурност на информативниот систем

Информативната сигурност во Банката е имплементирана во согласност со Одлуката за Методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката и меѓународните стандарди.

Во рамките на Банката е воспоставен систем на информативна сигурност, кој меѓу другото опфаќа:

- Процена на ризикот – преку воспоставен континуиран процес на идентификација на слабостите и заканите кон своите информатички системи, вклучувајќи го ризикот од напади во дигиталниот простор;

- Следење на надградби и промени кои се изведуваат на информативниот систем на Банката - преку воспоставен процес на континуирано собирање и анализа на информациите од аспект на појава на нови закани и слабости на информативниот систем, вклучувајќи и закани во дигиталниот простор;
- Имплементација на сигурносни контроли - преку следење инциденти и оперативни контроли со кои се врши заштита на сигурноста на информациите и системите на повеќе нивоа;
- Тестирање на сигурноста на информативниот систем на Банката и тестирање на отпорноста на системите од напади во дигиталниот простор;
- Поделба на надлежностите на органите на Банката од аспект на управувањето со ризици поврзани со сигурноста на информативниот систем;
- Обезбедување непрекинато во работењето – преку дефиниран план за непрекинато во работењето и Планот за обнова од катастрофа, којшто се темели врз повеќе сценарија и којшто ќе овозможи оперативност и минимизирање на загубите во случај на тежок прекин на деловните процеси и
- Изготвување акти односно политики, стратегии, процедури и упатства со кои се постигнува сигурноста на информативниот систем.

Во однос на остварување на функцијата на управување со сигурноста на информативниот систем, во текот на 2023 година беше спроведена редовна процена на ИТ-ризиците за средствата на информативниот систем во согласност со Одлука за методологија за сигурност на информативниот систем во Банката и беше успешно спроведен планот за непрекинато во работењето на Банката.

Исто така, се следеше спроведувањето на надворешното тестирање на SWIFT-околината, се следеше одржувањето на нивото на подготвеност во согласност со Стратегијата за воспоставување на соодветно ниво на подготвеност на Банката за заштита од потенцијални закани присутни во дигиталниот простор, се следеше спроведувањето на активностите утврдени со акциски план за намалување на идентификуваните ризици произлезени од сумарната анализа на ризиците на средствата на информативниот систем како и активностите утврдени со акциски план од Одлука за методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката со предлог активности.

Во текот на годината активно се следеа сите проекти што се имплементираа во Банката од аспект на сигурност на информативниот систем, како и пријавените и детектирани сигурносни инциденти и препораки за нивно отстранување или минимизирање од повторна појава на истите.

Во текот на годината беа извршени и редовни обуки на вработените во доменот на сигурност на информативниот систем, планот за непрекинато во работењето, социјален инженеринг и заканите кои произлегуваат од дигиталниот простор што е во рамките на акцискиот план за зголемување на свесноста кај вработените и клиентите корисници на електронски услуги на Банката во однос на можните закани кои произлегуваат од дигиталниот простор и запознавање на вработените и клиентите за тоа како треба да се заштитат од потенцијални кибернапади.

6.13. Заштита на личните податоци

Во 2023 година ТТК Банка АД Скопје продолжи да презема разновидни мерки и активности за обезбедување континуирана и интегрирана заштита на приватноста на личните податоци на клиентите и останатите физички лица.

Во континуитет се применуваа соодветни технички и организациски мерки за обезбедување на потребното ниво на безбедност на обработката на личните податоци

и заштита на приватноста на субјектите на лични податоци (интегритет и доверливост).

Банката ги почитуваше начелата за обработка на личните податоци, особено водејќи сметка обработката на личните податоци да биде во согласност со законски дозволените основи, личните податоци да бидат собирани и обработувани за конкретни, јасни и легитимни цели и соодветни, релевантни и ограничени на она што е неопходно во однос на целите на обработка.

Редовно се обезбедуваа потребните изјави за тајност и заштита на личните податоци од вработените на Банката и им се доделуваа соодветни овластувања за обработка на личните податоци и привилегии на пристап до лични податоци во согласност со начелото на минимален обем на податоци потребен за извршување на работните задачи.

Банката во текот на годината ги зајакна месечните и периодичните контроли за заштита на личните податоци, што резултираше со ревидирање на повеќе интерни акти кои уредуваат процеси и активности поврзани со обработка на лични податоци и придонесе во подобрување на заштитата на приватноста и личните податоци на субјектите во различните сегменти од банкарското работење.

Во интерес на обезбедување поголема свесност и знаење на вработените во Банката за нивните обврски од оваа област, во текот на целата година се спроведоа повеќе обуки. Исто така, беа дадени повеќе насоки, препораки и упатства за постапување, што придонесе во зголемување на одговорноста на вработените кон обврските за заштита на личните податоци со кои доаѓаат во допир во текот на работењето.

Банката даде свој придонес и во примената на прописите за заштита на личните податоци во банкарскиот сектор преку активностите во Македонската банкарска асоцијација (МБА), каде што офицерот за заштита на личните податоци на Банката е заменик-претседавач на Комисијата за заштита на личните податоци при МБА.

6.14. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање тероризам

Службата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам со реализација на активностите во своја надлежност и во 2023 година целосно обезбеди работење на Банката во согласност со прописите и минимизирање на ризиците од неусогласеност, односно обезбеди минимизирање на ризиците од изречени мерки и санкции од регулаторните органи коишто би можеле да доведат до финансиски загуби или загуби на угледот на Банката. Во текот на 2023 година активностите на Службата за контрола на усогласеноста беа насочени кон: редовно следење на новодонесената регулатива и измените на важечката регулатива која се однесува на работењето на Банката, известување на вработените и членовите на Управниот одбор на Банката за новините во прописите и следење на нивното навремено и соодветно имплементирање во работењето; преземање активности за идентификација и следење на ризиците од неусогласеност на работењето на Банката со прописите, вклучувајќи и следење на поплаките од клиентите на Банката; спроведување контроли на усогласеноста во согласност со Програмата и Годишниот план, при што во извештаите од извршените контроли на усогласеноста беше утврдено ниско (прифатливо) ниво на ризик од неусогласеност со прописите; вршење контрола на усогласеноста на ревидираните интерни акти и давање поддршка во стандардизацијата на процедурите и контролните правила за остварување на целите на усогласеност; давање насоки на вработените за правилна примена на прописите во форма на инструкции, препораки и одговори на прашања поврзани со спроведувањето на прописите во нивното секојдневно

работење; соработување со други институции; редовно известување на Надзорниот и на Управниот одбор на Банката за остварувањето на функцијата контрола на усогласеност на работењето на Банката и реализирање други активности во согласност со прописите.

Активностите за спречување на перење пари и финансирање тероризам во Банката се вршеа во согласност со прописите за спречување на перење пари и финансирање тероризам. За соодветно управување со ризикот од перење пари и финансирање тероризам во Банката е усвоена Програмата за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перење пари и финансирање тероризам, ревидирани се интерните акти од оваа област и воспоставена е соодветна организациска поставеност за управување со овој ризик со јасно дефинирани одговорности на органите на Банката, овластеното лице, заменикот на овластеното лице и Одделот за спречување на перење пари и финансирање тероризам, како и сите вработени во Банката. Во текот на 2023 година, со цел спречување перење пари и финансирање тероризам, а во согласност со регулативата, Банката вршеше мониторинг и анализа на клиентите и трансакциите, навремено ги доставуваше пропишаните извештаи до Управата за финансиско разузнавање, соработуваше со надворешните институции и постапуваше во согласност со прописите, со што континуирано обезбедуваше спречување инволвираност на Банката во активности поврзани со перење пари и финансирање тероризам или во други криминални активности од страна на нејзините клиенти, со што крајно се обезбедуваше заштита на угледот и репутацијата на Банката, како една од примарните задачи на Банката.

Службата за контрола на усогласеноста и спречување на перење пари и финансирање тероризам во континуитет ќе продолжи да ги врши своите редовни активности во насока на обезбедување ефикасно работење на Банката во согласност со релевантните прописи.

6.15. Животна средина, општествени прашања и управување

Глобалните предизвици поврзани со климатските промени, социјалната нееднаквост, ранливоста на енергетските системи и одржливоста на социоекономското опкружување, се исклучително важни теми коишто ја засегаат секоја компанија.

➤ Заштеда на енергија и придонес кон чиста животна средина

Климатските промени, како една од најголемите глобални закани, добиваат сè поголемо значење и во активностите на банките, како општествено одговорни институции. Во тој контекст, заштитата на околината и фокусот на „зелен раст“ и неговото финансирање, сè повеќе стануваат дел од политиките на банките.

Во текот на третиот квартал од 2023 година Народната банка на Република Северна Македонија донесе Насоки за начинот на управување со ризиците поврзани со климатските промени. Па така, ТТК Банка АД Скопје препознавајќи ја важноста на ова прашање и во насока на усогласување со регулативата и очекувањата на пазарот, го приспособуваше својот деловен модел со практикување одржливи мерки на управување. Надлежните организациски единици изработија Политика за одржливост, која беше донесена од страна на Надзорниот одбор на Банката. Политиката за одржливост е изработена во согласност со Кодексот за корпоративно управување на котираните друштва на Македонска Берза и Водичот за известување поврзано со животната средина, општествените прашања и управувањето. Една од практиките кој се однесува на доброто корпоративно управување е друштвото да има внатрешни акти што се однесуваат на неговата одговорност за животната средина и општествените прашања, како и политики и постапки што му овозможуваат на

друштвото да ги идентификува материјалните фактори и нивното влијание врз активностите на друштвото. За операционализација на одредени сегменти од Политиката во Банката е формирано тело-работна група за одржливост задолжена за редовно разгледување на прашањата поврзани со одржливоста и воведување и примена на ESG-практиките.

ТТК Банка АД Скопје како општествено одговорна институција во текот на годината беше посветена на активностите со цел да даде придонес кон создавањето „зелена“ и одржлива економија, што во крајна линија придонесува за унапредување на квалитетот на животот на граѓаните и подобрување на нивниот животен стандард.

Имајќи ја предвид неповолната енергетска состојба, особено значителниот раст на просечната цена на електричната енергија, Банката интензивно ги разгледуваше сите можности за заштеди во потрошувачката на електрична енергија и во континуитет преземаше мерки за приспособување кон новонастанатата состојба.

Како резултат на сите преземени мерки и активности за рационално користење на електричната енергија, Банката во втората половина од 2022 година, а особено во текот на 2023 година оствари значителни заштеди во потрошувачката на електрична енергија. Поконкретно, во 2023 година споредено со 2022 година остварена е помала потрошувачка на електрична енергија за 20 %, а во 2023 потрошената количина на електрична енергија е намалена за речиси 1/3 (повеќе од 30 %) во однос на 2021 година, што е посеопфатен и порелевантен податок од причина што 2021 е година пред да се воведат мерките за рационализација.

➤ **Грижа за вработените, работни услови, развој и усовршувања**

Ценејќи ја клучната улога на вработените во развојот на Банката и остварувањето на целите и мисијата, Банката продолжува да имплементира современи практики за развој и грижа на своите вработени. Дополнително, состојбите на пазарот на труд во 2023 наметнаа нови предизвици, како што се брзата интеграција на технологијата, пробивот на вештачката интелигенција во секојдневните работни процеси, императивот за добросостојба на работното место кое опфаќа инклузивност, правичност и еднаквост. За да се прилагоди на променливиот пазар на труд, Банката продолжува да инвестира во човечкиот капитал и иновации и да дизајнира ефективни политики и алатки кои поддржуваат инклузивен и одржлив раст.

Така, во текот на 2023 година Банката ревидираше и донесе неколку клучни документи во делот на вработените: Стратегија за управување со човечките ресурси 2024-2026, Етички кодекс (со зајакнати одредби во делот на заштитата на потрошувачи), Политика за наградување, Политика за избор, следење на работењето и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, Процедура за наградување, Процедура за оценување, Процедура за безбедност и здравје при работа итн. Со наведените акти се потврдуваат правците на управување со потенцијалот на вработените како најважен ресурс на Банката, нивната мотивираност и добросостојба, посакуваните вредности на однесување, постапување, интегритет и репутација, корпоративната култура и работните услови.

Пристапот во развојот на вработените и нивните компетенции опфаќа соодветно планирање на ресурсите; современи методи и практики на регрутација, селекција и воведување во работа; обуки и стручно усовршување; оценување, стимулативно наградување и бенефиции; идентификување и развој на таленти и на клучни раководни кадри, унапредување на организациската култура и на севкупните услови за работа.

Во 2023 година, Банката навремено ги планираше потребите од вработени, преземаше активности за задржување на вработените и следствено ефикасно ја

менаџираше стапката на флукуација, при што истата се одржуваше на релативно ниско ниво од 6,1 %. Во текот на оваа година, 8 вработени беа унапредени на раководни позиции.

Во 2023 планот за стручно усовршување е целосно исполнет. Притоа, покрај интерните и екстерните обуки, беа реализирани неколку специјалистички сертификирани обуки.

Во текот на 2023 година на два пати се изврши нагорна корекција на платите на вработените во делот на фиксниот надоместок. Исто така, во текот на годината беа доделени и 33 варијабилни месечни награди во согласност со критериумите за месечно варијабилно наградување утврдени во Политиката и Процедурата за наградување. Вреднувајќи го долгогодишното работно искуство, лојалноста и посветеноста, со јубилејни парични награди беа наградени 11 вработени за 10, 20, 30 и 40 години стаж во Банката.

2023 година беше година во која Банката одбележа значаен јубилеј – 30 години од основањето на „Тетекс Банка“ како правен претходник на денешната ТТК Банка АД Скопје. По тој повод беше организиран заеднички настан за сите вработени на кој меѓу другото беа доделени и 16 нематеријални награди. Имено, беа доделени 3 плакети за почит на дело на претседателот на Надзорен одбор, за долгогодишна плодна и успешна соработка со ТТК Банка АД Скопје и за прв директор на Тетекс Банка АД Скопје, благодарници на 12 вработени за 30 години работен стаж во Банката, како и една пофалница за носителот на процесите на спојување на Кредитна банка АД Битола со Тетекс Банка АД Скопје, правни претходници на ТТК Банка АД Скопје.

Банката промовира еднакви можности за сите вработени и праведна родова застапеност со висок процент на вработени жени и жени на раководни позиции.

Просечната возраст на вработените е 42 години, со просечен стаж во Банката од 11 години. Од вкупниот број вработени 68 % се жени. Во 2023 година составот на Надзорниот одбор е подобрен во однос на родовата застапеност, со 29 % на жени – членови на НО. Застапеноста на жени во УО изнесува 33 %. Во однос на останатиот раководен менаџмент (ЛППО), 52 % жени се на високи раководни позиции во Банката, при што назначувањето се одвива исклучиво според заслуга и исполнување на пропишаните услови и критериуми.

ТТК Банка АД Скопје ја поддржува културата во која сите вработени можат слободно да укажат на неприфатливи практики и несоодветно однесување. Во Банката е донесен Правилник за заштитено пријавување преку кој им се овозможува на вработените да укажат на потенцијалните ризици поврзани со сериозни неправилности (вклучувајќи неетичко, незаконски, корумпирано и друго несоодветно однесување).

Банката се грижи и за безбедноста и здравјето на работното место и за социјална поддршка на своите вработени, при што овој дел е подетално регулиран со посебни интерни акти.

Во рамките на Банката функционира и Синдикална организација во која членуваат 170 вработени и којашто заедно со Банката, во текот на 2023 учествуваше на традиционалните спортски игри во Охрид и на спортските игри по повод денот на штедењето во Скопје.

➤ **Дигитализација и достапност**

Иднината на банкарството е дигитална и ТТК Банка АД Скопје е целосно посветена во насока на остварување на целите за развој на пристапи во продажбата, развој на производи и услуги и развој на дистрибутивните канали.

Во 2023 година, Банката продолжи да обезбедува модерно и ефикасно банкарско работење од аспект на брзината и квалитетот на извршената банкарска услуга преку интернет банкарство (ТТК E-bank) и мобилната апликација (ТТК M-bank) Банката континуирано ја нуди оваа услуга без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци. Со достапноста на дигиталните производи и услуги Банката дава поддршка на современиот начин на живот и потребата за брзи и ефикасни услуги што значајно придонесува и за зачувување на животната средина.

На крајот на 2023 година Банката ја отвори својата прва дигитална зона ТТК 24/7 во рамките на експозитурата Скопје Центар која располага со два модерни банкомати каде што услугите се достапни 24/7: повлекување готовина, уплата на готовина, преглед на состојба на сметка, промена на пин код и др.

Банката нуди широка достапност и функционалност на деловната мрежа со цел да овозможи подостапни услуги на фреквентни локации во кое било време во согласност со потребите на корисниците.

➤ **Поддршка на проекти за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност**

Во јануари 2023 година во согласност со определбата за општествено одговорно делување Банката воведо наменски ЕКО- кредитни производи за физичките лица со цел да понуди поддршка за полесна реализација на инвестициите за подобрување на енергетската ефикасност на нивните домови, за купување енергетски ефикасни производи и за купување на еколошки превозни средства што во крајна линија би влијаело на унапредувањето на квалитетот на животот на граѓаните и подобрувањето на нивниот животен стандард.

Банката продолжи со поддршката на зелените кредити наменети за корпоративните клиенти и тоа преку активна реализација на долгорочниот кредит за енергетска ефикасност (ЕЕ) за правни лица и долгорочниот кредит за обновливи извори на енергија (ОИЕ) за правни лица од Програмата за финансирање проекти за енергетска ефикасност (ЕЕ) и за обновливи извори на енергија (ОИЕ) во соработка со Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје.

➤ **Вложувања во заедницата**

Корпоративната општествена одговорност е фундаментална вредност на ТТК Банка АД Скопје, којашто интегрира социјална, хумана и етичка димензија. Посветеноста на ТТК Банка АД Скопје кон достојно спроведување на стратегијата за општествена одговорност придонесе Банката да оствари позитивни и успешни резултати во подигнување на свесноста за Банката, за градење углед на Банката како корпоративна општествено одговорна компанија, како и кон остварување многубројни позитивни придобивки за заедницата.

Во текот на 2023 година Банката го задржа континуитетот за поддршка на потребите и барањата на заедницата преку реализација на повеќе спонзорства и донации во културата и спортот меѓу кои: 63. издание на реномираната културна манифестација „Охридско лето“, 41. традиционално искачување на Титов Врв 2023 година во рамки на кое беа организирани и активности за чистење отпад, активностите на Кошаркарскиот клуб „Тетекс ТТК“ од Тетово во чишто рамки активно функционира и Клубот на млади кошаркари, детскиот фестивал „Јаболчиња“ во Тетово, активностите на Македонската традиционална карате федерација, Фудбалскиот клуб

„Пелистер“ од Битола, Младинскиот шаховски клуб „Центар“ од Скопје, Одбојкарскиот клуб „Работнички“ од Скопје, женскиот Фудбалски клуб „Љуботен“ од Тетово.

По повод Светскиот ден на штедењето, под мотото „Паметно штеди за иднина што вреди“, ТТК Банка АД Скопје организираше едукативни работилници со над 600 деца од основните училишта од 12 градови. Преку интерактивни презентации, едукативни игри и склопување касички за штедење, децата учеа за парите и за важноста на штедењето. Учесниците активно се вклучија во дискусиите за значењето на парите, за важноста на грижата и за управувањето со своите пари и како со заштедените пари може да се реализираат финансиските цели во иднина.

➤ **Етичко управување**

Одговорното однесување е императив за ТТК Банка АД Скопје. Банката редовно и навремено ги ажурира и транспарентно објавува податоците и информациите поврзани со работењето. Поставувањето ефикасен систем на корпоративно управување позитивно влијае на: јакнењето на довербата на нашите соработници, корисници и вработените во Банката, зголемувањето на транспарентноста на работењето, јасната организациска структура како и ефикасните системи на следење и контрола на ризиците.

Претседател на Надзорен одбор

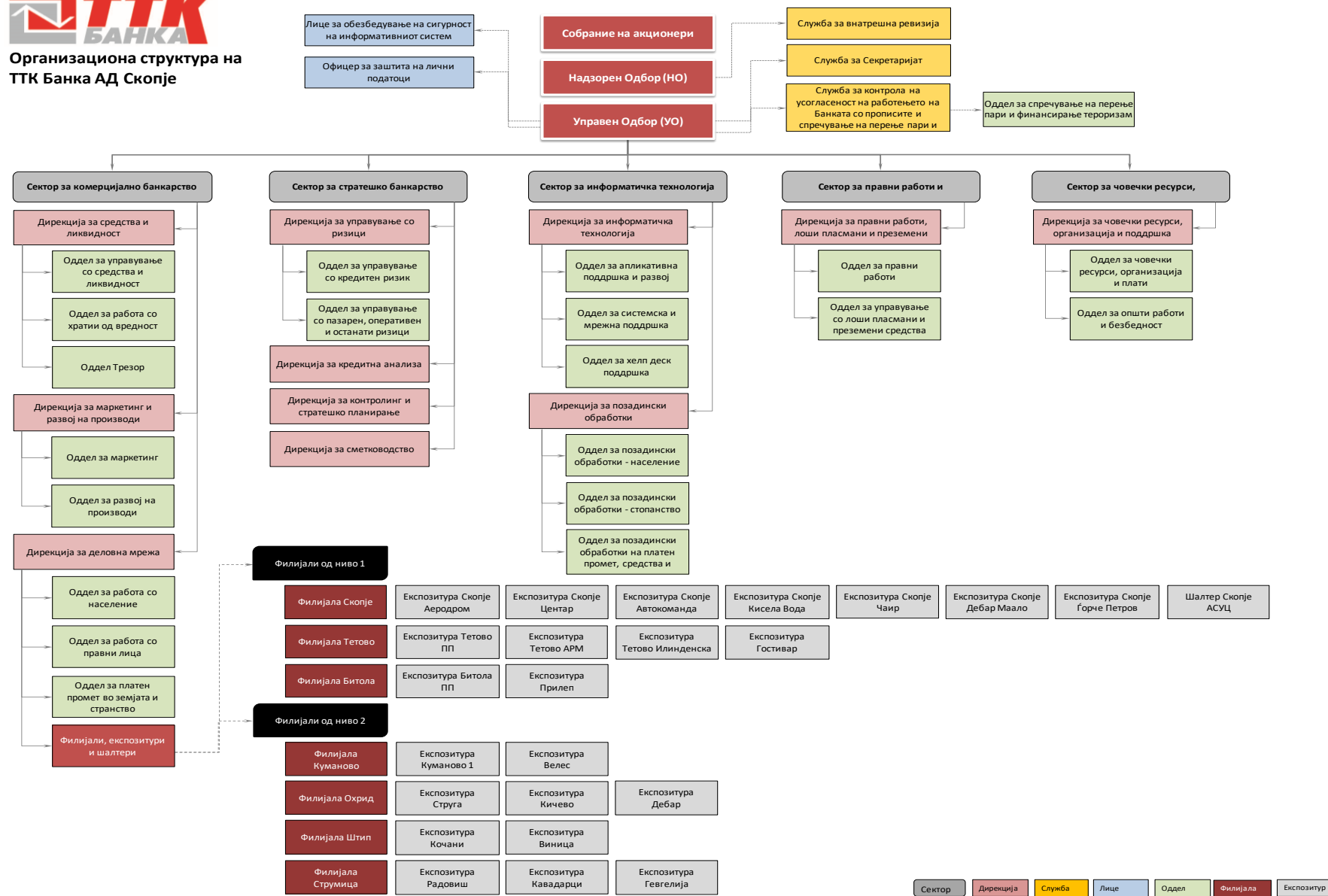
Бобан Гоговски

ПРИЛОГ 1 - ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ

Организациона структура на ТТК Банка АД Скопје

ПРИЛОГ 2 – ИЗЈАВА ЗА ПРИМЕНА НА КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

ТТК БАНКА АД Скопје

ул. „Народен фронт“ 19а

1000 Скопје, Македонија

Тел.: 02/32 47 000 факс: 02/31 31 387

www.ttk.com.mk

е-пошта: ttk@ttk.com.mk

ЕМБС: 6121110 ЕДБ: 4030006597638

тр. с-ка: 290-1000000000-46

Врз основа на член 384-а од Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва (Сл.весник на РСМ бр. 290/2020) Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје ја дава следната

ИЗЈАВА

За примена на кодекс за корпоративно управување

1. ТТК Банка АД Скопје применува Кодекс за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје истиот е поставен на интернет страницата на Банката www.ttk.com.mk.
2. Кодексот за корпоративно управување ги опфаќа правилата на надзор и раководење во Банката со цел да се воспостават, одржуваат и унапредуваат правилата и стандардите за корпоративното управување во Банката засновани на постојната важечка законска и подзаконска регулатива и интерните акти на Банката кои ја сочинуваат корпоративната култура и вредности на Банката, со цел ефикасно и одговорно управување со Банката и намалување на ризикот во работењето, како и транспарентност на работењето на Банката.
3. Во текот на 2023 година нема отстапувања од правилата утврдени во Кодекс за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје.

Управен Одбор

Генерален извршен директор
Д-р Драгољуб Арсовски

Генерален директор за управување со ризици
Наталија Алексова

Генерален директор за комерцијално банкарство
М-р Димитри Трповски

ПРИЛОГ 3 – ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

TTK БАНКА АД Скопје

ул. „Народен фронт“ 19а

1000 Скопје, Македонија

Тел.: 02/32 47 000 факс: 02/31 31 387

www.ttk.com.mk

е-пошта: ttk@ttk.com.mk

ЕМБС: 6121110 ЕДБ: 4030006597638

тр. с-ка: 290-1000000000-46

Во согласност со член 42-а од Правилата за котација на Македонската берза АД – Скопје, Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје ја дава следната

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ

со кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котиран на Македонска Берза АД - Скопје

Ние, членовите на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје, изјавуваме дека ТТК Банка АД Скопје во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котиран на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

ТТК Банка АД Скопје ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се применил“, преку пополнување на Прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека Прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на ТТК Банка АД Скопје и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на ТТК Банка АД Скопје пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

Управен Одбор

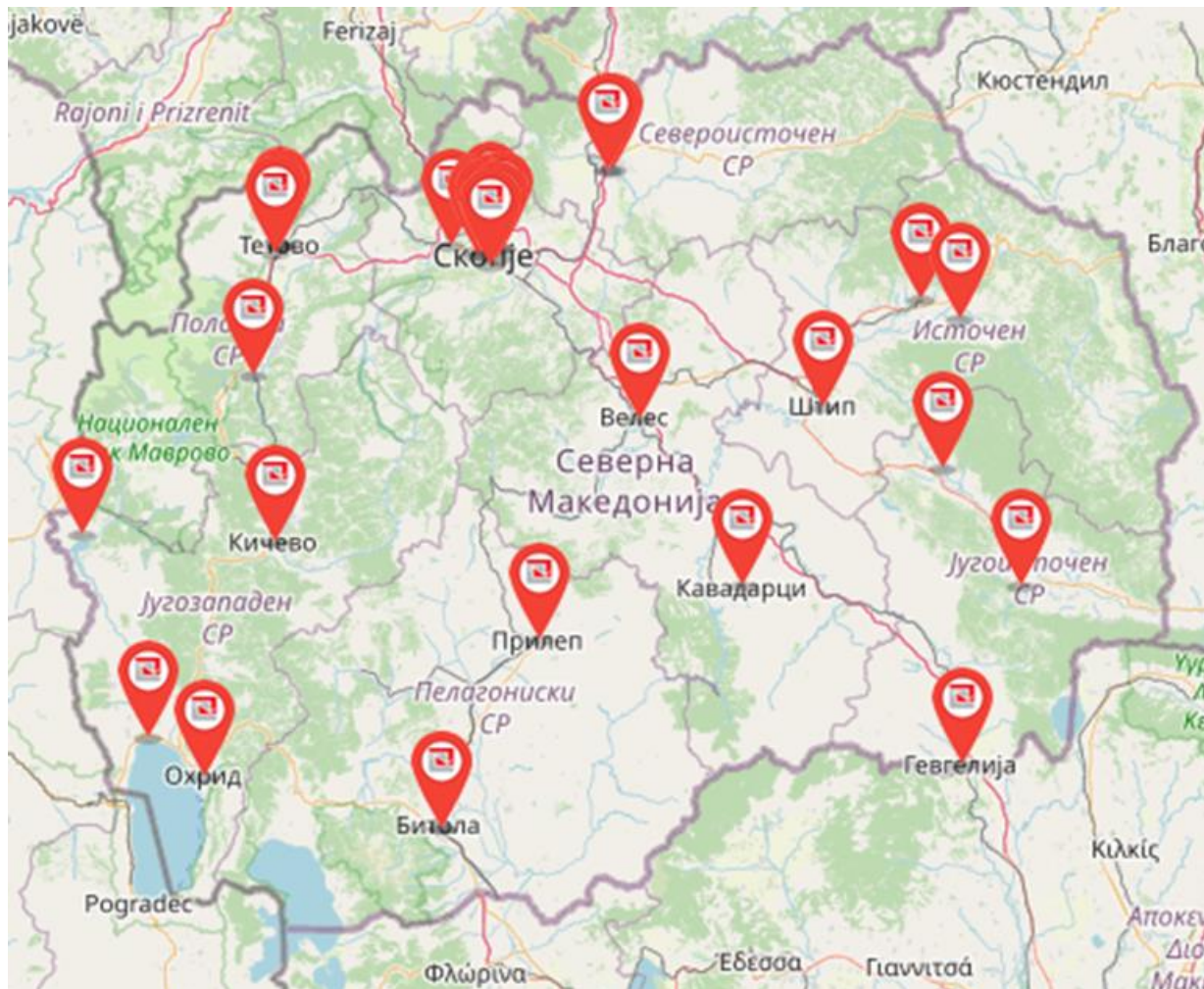

Генерален извршен директор
Д-р Драгољуб Арсовски

Генерален директор за управување со ризици
Наталија Алексова

Генерален директор за комерцијално банкарство
М-р Димитри Трповски

ПРИЛОГ 4 – МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ

ПРИЛОГ 5 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ

СКОПЈЕ	
Филијала Скопје (Кеш ин)	ул. „Народен фронт“ бр. 19а, ТЦ „Беверли Хилс“
Експозитура Скопје Аеродром	бул. „Јане Сандански“ бр. 26, влез 2, локал 4
Експозитура Скопје Центар (достапни се 2 банкомати, од кои едниот е Кеш ин)	ул. „Димитрија Чуповски“ бр. 1а
Продавница „Тетекс“	ул. „Димитрие Чуповски“ бр. 1, Рекорд-Центар
Експозитура Скопје Дебар Маало	бул. „Партизански одреди“ бр. 26 а
Експозитура Ѓорче Петров	ул. „Мице Козар“ бр.1
Експозитура Скопје Автокоманда	ул. „16-та Македонска Бригада“ бр. 2/3
Експозитура Скопје Кисела Вода	ул. „Христо Татарчев“ бр. 47 локал 12
Експозитура Скопје Чаир	ул. „Кемал Сејфула“ бр. 1/1/4
Трговски центар „Скопје Сити Мол“	ул. „Љубљанска“ бр. 4
Трговски центар „Веро“	ул. „Кочо Рацин“ бр. 1
Стара Чаршија	ул. "Архиепископ Ангелариј" бр. 2
Меѓународен аеродром Скопје (1)	автопат „Пријателство“, општина Петровец
Меѓународен аеродром Скопје (2)	автопат „Пријателство“, општина Петровец
Меѓународен аеродром Скопје (3)	автопат „Пријателство“, општина Петровец
Битпазарска (во простории на деловен објект)	ул. „Битпазарска“ бр. 119
Пекара Специјал	ул. „Македонија“ бр. 23
ГТЦ Скопје	ул. „Кеј 13-ти Ноември“
Фреш Бар Матка	150 Матка Сарај бр.2
ВЕЛЕС	
Експозитура Велес	ул. „8-ми Септември“ бр. 66
ТЕТОВО	
Филијала Тетово (Кеш ин)	ул. „Илинденска“ бр. 2 б
Експозитура Тетово АРМ	ул. „Методија Андонов Ченто“ бр. 4
Експозитура Тетово Илинденска	ул. „Илинденска“ бр. 226
Трговски центар „Палмамол“	ул. „Скопски пат“ бр. 8
Продавница „Римес“	ул. „Благоја Тоска“ бр.208/локал бр. 1
Менувачница Вива	Зелен пазар
Елегзон MoneyGram	ул. "Илинденска" бр. 72
Бензиска станица „Европа 92“	с. Лешок, магистрален пат Тетово - Јажинце
Киппер маркет - Желино	ул.101 бр.1 - Желино
Киппер маркет - Лешок	ул.101 бр.25 - Лешок
Киппер маркет - Капењане	ул.101 бр.1 - Капењане
ГОСТИВАР	
Експозитура Гостивар (Кеш ин)	ул. „Иво Лола Рибар“ бр. 18
Во простории на деловен објект	ул. „Кочо Зози“ бб
Маркет „Гетро“	ул. „Илинденска“ бр. 4
Киппер маркет - Неготино Полог	ул.101 бб. - Врапчиште
Киппер Маркет - Гостивар	ул. „Боге Вељановски“ бб.
Чегране	ул. „Маршал Тито“ бб.
ДЕБАР	
Експозитура Дебар	ул. „8-ми Септември“ бр. 1/3
БИТОЛА	
Филијала Битола (Кеш ин)	ул. „Столарска“ бр. 7
Пицерија „Метро“	ул. „Маршал Тито“ бр. 18
Продавница „Комодоре“	ул. „Прилепска“ бр. 42
Продавница „Редлајн“	ул. „Генерал Васко Каранѓелески“ бб

ОХРИД	
Филијала Охрид	бул. „Македонски Просветители“ бр. 8В
Продавница „Васидора“	ул. „Климент Охридски“ бр. 43
Меѓународен аеродром „Св. Апостол Павле“ (привремено вон употреба)	автопат „А 2“
Продавница „Орка“	ул. „Свети Климент Охридски“ бр. 138
Градски плоштад Охрид	Градски плоштад Охрид
Бербер Охрид	ул. „Гоце Делчев“ бр.345
Св. Софија Охрид	ул. „Коста Абраш“ бр. 73
Маркет „Топ Маркет Кеј“	ул. „Кеј Македонија“ бр. 21
Маркет „Топ Маркет Ориент“	ул. „Даме Груев“ бр. 2
Во простории на деловен објект	ул. „Коста Абраш“ бр. 30
Топ Маркет Дистрикт	ул. „Партизанска“ бр. 47
Стар град Кале (во просториите на деловен објект) (привремено вон употреба)	ул. „Кузман Капидан“ бр. 42
Топ Маркет Коњско (привремено вон употреба)	Долно Коњско бб.
Св. Наум Охридски	Манастир Св. Наум Охридски
Киппер маркет - Охрид	ул. „Гоце Делчев“ бр. 86А
Супер Маркет Пештани (привремено вон употреба)	Наум Охридски бб. - Пештани
Навада Доел (привремено вон употреба)	ул. „Кеј Македонија“ бр. 101
ШТИП	
Филијала Штип	ул. „Ванчо Прќе“ бр. 67
Маркет „КАМ“	ул. „Сремски фронт“ бр. 26
ПРОБИШТИП	
Хотел „Сан Нико“	ул. „Јордан Стојанов“ бр. 2
КОЧАНИ	
Експозитура Кочани	ул. „Кеј на револуцијата“ бр. 13
РАДОВИШ	
Експозитура Радовиш	ул. „22-ри Октомври“ бб
КУМАНОВО	
Филијала Куманово	ул. „Гоце Делчев“ бр. 38
Експозитура Куманово 1	ул. „ЈНА“ бр. 102
Мултимедиа-Нет	ул. „Маршал Тито“ бб.
Бензинска станица „Еко Петрол“	Автопат „Пријателство“ бб.
ПРИЛЕП	
Експозитура Прилеп	ул. „Борис Кидрич“ бб
Очна оптика „Геталдус“	ул. „Гоце Делчев“ бр. 47
КАВАДАРЦИ	
Експозитура Кавадарци	ул. „Илинденска“ бр. 76 г
СТРУГА	
Експозитура Струга	ул. „Пролетерски Бригади“ бр. 42
Маркет „Топ Маркет Струга“	ул. „Партизанска“ бр. 18
СТРУМИЦА	
Филијала Струмица	ул. „Благој Јанков Мучето“ бр. 2
ГЕВГЕЛИЈА	
Експозитура Гевгелија	ул. „Маршал Тито“ бр. 99 влез V
ВИНИЦА	
Експозитура Веница	ул. „Никола Карев“ бб
КИЧЕВО	
Експозитура Кичево	бул. „Ослободување“ бр. 1
Спортска обложувалница „Златна копачка“	ул. „Кузман Јосифовски Питу“ бр. 11
Менувачница Бани	ул. „Маршал Тито“ бр. 305
СТРАЖА	
Превој Стража	Превој Стража